

AGENCIJA ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE

IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2022. GODINU

Podgorica, mart 2023. godina

Sadržaj

1. UVOD.....	4
2. ZAKONODAVNI OKVIR	4
3. AGENCIJA ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE	6
3.1. Nadležnosti.....	6
3.2. Organizaciona struktura i administrativni kapaciteti.....	7
3.3. Finansiranje Agencije.....	9
3.3.1. Izvori finansiranja i struktura prihoda Agencije	9
4. SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA	10
5. INTERNA AKTA AGENCIJE ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE	10
6. TRI SEGMENTA POLITIKE ZAŠTITE KONKURENCIJE	11
6.1. Zabranjeni sporazumi učesnika na tržištu.....	11
6.2. Zloupotreba dominantnog položaja.....	16
6.3. Kontrola koncentracije.....	17
6.3.1 Odobrene koncentracije	19
6.3.2 Predmeti prenijeti u 2022. godinu.....	22
6.3.3 Pojedinačna izuzeća sporazuma od zabrane	22
7. KAZNENA POLITIKA ZA POVREDE ZAKONA	23
8. SEKTORSKE ANALIZE	32
9. MEĐUNARODNA SARADNJA	33
9.1. ICN - Međunarodna mreža tijela za zaštitu konkurenčije	33
9.2. RCC:OECD-GVH	33
9.3. Evropska Energetska Zajednica (EEZ)	33
9.4. UNCTAD – Diskusiona grupa za međunarodnu saradnju	34
9.5. Bilateralna saradnja	34
9.6. Ostalo / Upitnici	34
9.7. STO - Pregled trgovinskih politika.....	35
9.8. Pomoć i podrška Agenciji procesu pristupanja EU i Monitoring EU	35
9.9. IPA 2014 Instrument za prepristupnu podršku za godišnji akcioni plan za 2014. godinu (CAP 2014)..	35
9.10. IPA 2020 Increasing the capacity of institutions harmonising and implementing of EU acquis in the area of Competitiveness and Innovation.....	36
10.DRŽAVNA POMOĆ	36
10.1. Zakonodavni okvir i podzakonski akti	36
10.2. IMPLEMENTACIJA ZAKONA O KONTROLI DRŽAVNE POMOĆI	37
11.ZAKLJUČAK	42
12.ZAVRŠNI RAČUN ZA 2022. GODINU	44

12.1.	Prihodi Agencije	44
12.2.	Struktura rashoda.....	44
12.3.	Tekući izdaci.....	44
12.4.	Izdaci za bruto zarade	45
12.5.	Izdaci za materijal i usluge	45
12.6.	Ostali izdaci I transferi	45
12.7.	Izvršenje Budžeta za 2022. godinu - Završni račun.....	47
12.8.	Opšti prihodi	47
12.9.	Prihodi od djelatnosti Agencije	47
12.10.	Ostali prihodi	48
12.11.	Izdaci.....	48
12.12.	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca i ostala lična primanja.....	49
12.13.	Ostala lična primanja.....	49
12.14.	Rashodi za materijal.....	49
12.15.	Rashodi za usluge.....	50
12.16.	Rashodi za tekuće održavanje	50
12.17.	Renta.....	51
12.18.	Ostali izdaci	51
12.19.	Transferi	51
12.20.	Kapitalni izdaci	52
12.21.	Otplata dugova	52
12.22.	Izvještaj o neizmirenim obavezama i drugi izvještaji.....	52
12.23.	Pokretna imovina.....	53
12.24.	Organizacija i kadrovska osposobljenost	53
12.26.	Budžetsko poslovanje	53
12.27.	Interna akta i služba za unutrašnju reviziju	53
12.28.	Javne nabavke	53
12.29.	Sudski sporovi i potencijalne obaveze	54
12.30.	Godišnji izvještaj internog revizora za 2022.godinu	54

1. UVOD

Ustavom Crne Gore je načelno propisano da se ekonomsko uređenje zasniva na slobodnom i otvorenom tržištu, slobodi preduzetništva i konkurenциje, samostalnosti privrednih subjekata i njihovoj odgovornosti za preuzete obaveze u pravnom prometu, zaštiti i ravnopravnosti svih oblika svojine. Zabranjeno je narušavanje i ograničavanje slobodne konkurenциje i podsticanje neravnopravnog, monopolskog ili dominantnog položaja na tržištu.

Tržišna konkurenca predstavlja osnovu funkcionisanja svake tržišne privrede i u tom kontekstu, tržišno takmičenje se javlja kao oblik suparništva između pojedinačno posmatranih učesnika na tržištu. Efektivna tržišna konkurenca predstavlja dinamički proces koji se ogleda u permanentnom naporu učesnika u pravcu razvoja inovacija i podsticanja tehnoloških promjena. Uporedo sa razvojem tržišne privrede, javlja se i veća potreba za regulisanjem pravila tržišne konkurenca.

Kako je pravo konkurenca jedan je od temelja tržišne ekonomije, njegova svrha je da obezbijedi ravnopravan položaj učesnika na tržištu, bez obzira na veličinu i tržišnu snagu. Zakonom o zaštiti konkurenca ("Sl. list CG", br. 44/12,13/18 i 145/21), (u daljem tekstu "**Zakon**"), zaštita konkurenca na tržištu Crne Gore je u nadležnosti Agencije za zaštitu konkurenca (u daljem tekstu: "**Agencija**") od njenog osnivanja 2013. godine.

Izveštaj o radu Agencije za 2022. godinu, osmišljen je tako da daje jasan pregled ciljeva politike zaštite konkurenca i kontrole državne pomoći, zakonodavnog okvira na snazi i nadležnosti Agencije. Izveštaj sadrži prikaz aktivnosti preduzetih tokom godine, a koje se odnose na pokrenute ili okončane postupke zabranjenih sporazuma i zloupotrebe dominantnog položaja, procjene koncentracija, pojedinačnih izuzeća sporazuma od zabrane, izrade sektorskih analiza u okviru pojedinih privrednih grana tržišta, međunarodnu saradnju i razmjenu iskustava sa organima i organizacijama za zaštitu konkurenca u Evropskoj Uniji i regionu, preduzetim aktivnostima na planu širenja svijesti o potrebi razumijevanja i unaprjeđenja politike konkurenca, prije svega među građanima i privrednim subjektima (*Competition advocacy*). Ovaj izveštaj obuhvata i dio koji se odnosi na nadležnosti Agencije iz oblasti kontrole državne pomoći (prethodna i naknadna kontrola). Takođe, ovaj izveštaj sadrži dio koji se odnosi na finansijske iskaze te, s tim u vezi, i osvrt na Završni račun ove institucije.

2. ZAKONODAVNI OKVIR

2.1. Zakon o zaštiti konkurenca

Zakon o zaštiti konkurenca je osnovni propis kojim se uređuju način, postupci i mjere zaštite konkurenca u Crnoj Gori. Zakon se primjenjuje na sve oblike sprječavanja, ograničavanja ili

narušavanja konkurenčije od strane učesnika na tržištu na teritoriji Crne Gore, ali i na akte i radnje donijete, odnosno učinjene van teritorije Crne Gore, a koje za cilj ili posljedicu imaju narušavanje konkurenčije u Crnoj Gori. Zakonom je utvrđen pravni okvir za poslovanje učesnika na tržištu, a Agenciji su date nadležnosti i ovlašćenja za postupanje u slučajevima kada se njegove odredbe ne poštuju.

Podzakonski akti kojima se reguliše način i postupak sproveođenja Zakona, a kojima su ujedno transponovani relevantni dijelovi pravne tekovine¹ su:

- *Uredba o grupnom izuzeću vertikalnih sporazuma od zabrane;*
- *Uredba o grupnom izuzeću od zabrane horizontalnih sporazuma o istraživanju i razvoju;*
- *Uredba o grupnom izuzeću od zabrane horizontalnih sporazuma o specijalizaciji;*
- *Uredba o grupnom izuzeću od zabrane sporazuma o distribuciji rezervnih dijelova i servisiranju motornih vozila;*
- *Uredba o grupnom izuzeću od zabrane sporazuma u sektoru osiguranja;*
- *Uredba o grupnom izuzeću od zabrane sporazuma o prenosu tehnologije;*
- *Uredba o grupnom izuzeću od zabrane sporazuma u drumskom, željezničkom i saobraćaju u unutrašnjim vodama i sporazuma o konzorcijumu u linijskom pomorskom saobraćaju.*

Pored navedenih Uredbi koje je donijela Vlada Crne Gore, Agencija primjenjuje i druge podzakonske akte koji obezbjeđuju primjenu pravne tekovine i prakse Evropske unije, a prije svega:

- *Uputstvo o sadržaju i načinu podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja za sproveođenje koncentracije;*
- *Pravilnik o načinu i kriterijumima utvrđivanja relevantnog tržišta;*
- *Pravilnik o dopuni pravilnika o sadržaju i načinu podnošenja zahtjeva za pojedinačno izuzeće sporazuma od zabrane;*
- *Pravilnik o sadržaju i načinu podnošenja zahtjeva za pojedinačno izuzeće od sporazuma;*

---

¹ Regulativa Komisije (EU) br. 330/2010 od 20. aprila 2010. o primjeni člana 101 stav 3 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na kategorije vertikalnih sporazuma i usaglašenih praksi; Regulativa Komisije (EU) br. 1218/2010 od 14. decembra 2010. o primjeni člana 101 stav 3 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na određene kategorije sporazuma sa specijalizacijom; Regulativa Komisije (EU) br. 1217/2010 od 14. decembra 2010. o primjeni člana 101 stav 3 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na određene kategorije sporazuma o istraživanju i razvoju; Regulativa Komisije (EU) br. 461/2010 od 27. maja 2010. o primjeni člana 101 stav 3 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na kategorije vertikalnih sporazuma i usaglašenih praksi u sektoru motornih vozila; Regulativa Komisije (EU) br. 267/2010 od 24. marta 2010. o primjeni člana 101 stav 3 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, na određene kategorije sporazuma, odluka i usaglašenih praksi u sektoru osiguranja; Regulativa Komisije br. 906/2009 od 28. septembra 2009. o primjeni člana 81 (3) Ugovora na određene kategorije sporazuma, odluka i usaglašene prakse između kompanija u linijskom pomorskom saobraćaju; Regulativa Savjeta br. 169/2009 od 26. februara 2009. o primjeni pravila o zaštiti konkurenčije na prevoz u željezničkom, drumskom i saobraćaju u unutrašnjim vodenim putevima; Regulativa Komisije (EU) br. 316/2014 od 21. marta 2014. o primjeni člana 101 stav 3 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na kategorije sporazuma o prenosu tehnologije; Obavještenje Komisije o utvrđivanju relevantnog tržišta za potrebe prava konkurenčije Zajednice; Regulativa Savjeta (EZ) br. 139/2004 od 20. januara 2004. o kontroli koncentracija između privrednih subjekata; Regulativa Savjeta (EZ) br. 802/2004 od 7. aprila 2004. o primjeni Regulative Savjeta (EZ) br. 139/2004 o kontroli koncentracija između privrednih subjekata.

- *Pravilnik o obliku i sadržini službene legitimacije ovlašćenih lica i posebnog ovlašćenja za vršenje uvida.*

Što se tiče privatno-pravne zaštite koja se odnosi na povrede prava konkurenčije, u ovom trenutku se naknada štete prouzrokovana aktima i radnjama koje predstavljaju povredu konkurenčije a koja je utvrđena rješenjem Agencije, ostvaruje u parničnom postupku pred nadležnim sudom, dakle prema opštim građanskim pravilima o naknadi štete.

3. AGENCIJA ZA ŽAŠTITU KONKURENCIJE

3.1. Nadležnosti

U skladu sa odredbama Zakona o zaštiti konkurenčije, osnovana je Agencija za zaštitu konkurenčije, kao institucija sa javnim ovlašćenjima, koja samostalno i nezavisno obavlja poslove u okviru djelokruga i nadležnosti utvrđenih Zakonom, a koja kroz godišnji izvještaj o svom radu izvještava Vladu i Skupštinu Crne Gore.

Agencija je otpočela sa radom danom upisa u Centralni registar privrednih subjekata Poreske uprave (08.02.2013. godine). Agencije je u skladu sa odredbom člana 72b Zakona, preuzeila poslove Komisije za kontrolu državne pomoći dana 26.07.2018. godine.

Rad Agencije usmjeren je na aktivnosti kojima ona, u skladu sa zakonskim ovlašćenjima, raspoloživim ljudskim i materijalnim resursima, obavlja poslove koji se odnose na zaštitu konkurenčije na tržištu i kontrolu državne pomoći. U nadležnosti Agencije, a u skladu sa odredbama Zakona, primarno spadaju:

- utvrđivanje zabranjenih sporazuma između učesnika na tržištu, te određivanje mera, uslova i rokova za otklanjanje negativnih posljedica zabranjenih sporazuma;
- utvrđivanje zloupotrebe dominantnog položaja i zabrana svakog postupanja koje dovodi do zloupotrebe, kao i određivanje mera, uslova i rokova za otklanjanje negativnih posljedica takvog postupanja;
- ocjena dopuštenosti koncentracija preduzetnika i
- ocjena ispunjenja uslova za pojedinačna izuzeća sporazuma od zabrane.

U okviru poslova državne pomoći u skladu sa odredbama Zakona, spadaju:

- prethodna kontrola državne pomoći i
- naknadna kontrola državne pomoći.

3.2. Organizaciona struktura i administrativni kapaciteti

Rukovodnu strukturu Agencije čine Savjet agencije i direktor Agencije koji su izabrani u toku 2022.godine. Savjet Agencije ima predsjednika i dva člana. Uslovi za imenovanje Savjeta Agencije i direktora Agencije, trajanje mandata i djelokrug rada, precizirani su odredbama Zakona.

U Agenciji u izvještajnom periodu, zaključno sa danom 31.12.2022. godine, zaposleno je tridesetdvaka (32) lica, od ukupno 45 predviđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji. Radom Agencije rukovodi direktor, koji ima zamjenika, ali to mjesto nije popunjeno do izvještajnog perioda.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Agencije, organizovani su poslovi u okviru organizacionih jedinica, i to:

- *Sektor za zaštitu konkurenkcije,*
- *Sektor za kontrolu državne pomoći i*
- *Služba za opšte poslove i finansije.*

Nadležnosti Sektora za zaštitu konkurenkcije, razvrstane su u četiri (4) odsjeka, i to:

- *Odsjek za utvrđivanje zabranjenih sporazuma;*
- *Odsjek za utvrđivanje zloupotrebe dominantnog položaja;*
- *Odsjek za procjenu koncentracija i pojedinačnih izuzeća i*
- *Odsjek za sektorske analize.*

Nadležnosti Sektora za kontrolu državne pomoći, razvrstane su u dva (2) odsjeka, i to:

- *Odsjek za prethodnu kontrolu i*
- *Odsjek za naknadnu kontrolu.*

Iako Agencija kontinuirano jača svoje administrativne kapacitete i dalje postoji potreba za daljim uvećanjem broja službenika imajući u vidu složenost poslova koji su u nadležnosti Agencije iz oblasti konkurenkcije i kontrole državne pomoći.

Treba istaći da je primijećena fluktuacija kadrova u Agenciji, što se može pravdati i nedovoljnom finansijskom podrškom u odnosu na obavljanje izuzetno složenih poslova.

Ovo je posebno značajno, ako se ima u vidu da je politika konkurenkcije ocijenjena kao razvojna politika, koja je jedan od četiri stuba funkcionisanja unutrašnjeg zajedničkog EU tržišta, **te da je za pravilno i potpuno sprovođenje predmetne politike neophodan značajno veći broj obrazovanog i stručnog kadra, nego što je to Agencija imala na raspolaganju u prethodnom periodu.**

**Šematski prikaz unutrašnje organizacije i sistematizacije
Agencije za zaštitu konkurenčije**

3.3. Finansiranje Agencije

Budžet Agencije, kao pregled plana prihoda i rashoda, utvrđen je Budžetom Crne Gore za 2022. godinu. Finansijski plan Agencije je pripremljen u skladu sa, zaključcima i smjernicama Vlade Crne Gore i budžetom Agencije, uz dosljedno poštovanje principa efikasnog i efektivnog korišćenja svih resursa Agencije, na način koji će omogućiti izvršavanje predviđenih aktivnosti u skladu sa Zakonom i ostalom regulativom.

3.3.1. Izvori finansiranja i struktura prihoda Agencije

Zakonom o zaštiti konkurenčije (član 24 stav 1) je utvrđeno da se sredstva neophodna za rad Agencije u izvršavanju poslova i zadataka utvrđenih Zakonom o zaštiti konkurenčije i Zakonom kojim se uređuje državna pomoć. Sredstva se obezbeđuju iz: Budžeta Crne Gore, naknada koje se plaćaju Agenciji i ostalih izvora u skladu sa Zakonom.

Naknade se utvrđuju Tarifnikom, koji je donijela Agencija uz saglasnost Vlade Crne Gore. Visina naknada utvrđuje se za rješenja i akte koje izdaje Agencija pojedinim učesnicima na tržištu.

Predložena rješenja u Tarifniku daju mogućnost zainteresovanim učesnicima na tržištu da prije podnošenja zahtjeva Agenciji, budu upoznati sa nivoom naknada koje će snositi za izdavanje akata od strane Agencije po njihovom zahtjevu. Naknade se evidentiraju i nalaze na posebnom računu kod Centralne banke Crne Gore.

U skladu sa odredbama člana 25 Zakona, Završni račun Agencije podliježe godišnjoj DRI reviziji u skladu sa Zakonom. Isto tako, Agencija je u obavezi da, do kraja I kvartala tekuće godine, podnese Vladi Završni račun, odnosno da u istom roku Vladi i Skupštini Crne Gore dostavi Izvještaj o radu za prethodnu godinu, radi usvajanja. S tim u vezi, a shodno Pravilniku o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave („Sl. list CG“, br. 32/10 i 14/11 i 16/13) Agencija je Ministarstvu finansija i socijalnog staranja, dana 27.02.2022. godine, pod brojem 01-400/23-185/2 dostavila Završni račun na propisanim obrascima.

Napominjemo da Agencija nema finansijsku nezavisnost, te da se u potpunosti finansira iz Budžeta Crne Gore, odnosno da je ista budžetska potrošačka jedinica.

Na osnovu iznijetog, Agencija je u obavezi da svoje finansijsko poslovanje vodi u svemu i u skladu sa propisima na snazi vezanim za budžetsko poslovanje, odnosno u skladu sa Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalnih samouprava, te da sačinjava finansijske iskaze u skladu sa

Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština. Agencija će svoje finansijsko poslovanje i dalje sprovoditi u svemu i u skladu sa propisima budžetskih potrošačkih jedinica, a koje propise će uvijek bez rezervi ispoštovati i u potpunosti primjenjivati.

Plan prihoda Agencije za 2022. godinu pripremljen je u skladu sa zaključcima i preporukama Vlade Crne Gore, na osnovu usaglašenog stava sa Ministarstvom finansija.

Dio prihoda koji se izdvaja po osnovu naknada, predviđenih Tarifnikom o visini naknada koje se plaćaju u postupku pred Agencijom za zaštitu konkurenčije, posebno je iskazan na računu Agencije, koji se vodi kod Centralne banke Crne Gore, uz napomenu da se isti ne mogu koristiti od strane Agencije, već se cijelokupni iznos ostvaren po ovom osnovu na kraju kalendarske godine prenosi u Budžet Crne Gore, tako da sredstva Budžeta Crne Gore predstavljaju glavni i jedini izvor finansiranja Agencije.

4. SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA

U 2022. godini je primljeno **5 (pet)** zahtjeva za sloboden pristup informacijama od čega su **3 (tri)** usvojena, dok su **dva (2)** odbijena.

5. INTERNA AKTA AGENCIJE ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE

U toku 2022. godine, Agencija je usvojila sljedeća interna akta:

- Plan javnih nabavki za 2022. godinu, br.06-426/22-41/2 od 21.01.2022. godine;
- Izvještaj o radu za 2021. godinu, broj. 06-070/22-73/3 od 01.02.2022. godine;
- Popis imovine za 2021. godinu, broj 06-142/22-114/1 od 09.02.2022. godine;
- Plan integriteta, septembar 2022.godine, br.02-082/22-734/3, od 29.09.2022. godine (Odluka Savjeta o donošenju Plana integriteta br: 02-082/22-734/3);
- Finansijski plan za 2022. godinu;
- Pravilnik o unutrašnjoj sistematizaciji i organizaciji, broj 06-040/22-668/2 od 19.08. 2022. godine i
- Kadrovski plan Agencije za zaštitu Konkurenčije i Izmjenjeni kadrovski plan Agencije za zaštitu Konkurenčije.

6. TRI SEGMENTA POLITIKE ZAŠTITE KONKURENCIJE

6.1. Zabranjeni sporazumi učesnika na tržištu

Pokrenut postupak za utvrđivanje zabranjenog sporazuma

- „INA-Crna Gora“ d.o.o. Podgorica i „Jugopetrol“ AD Podgorica

Od strane Agencije je u izještajnom periodu pokrenut po službenoj dužnosti ispitni postupak u odnosu na privredna društva „INA-CRNA GORA“ d.o.o. Podgorica i „JUGOPETROL“ AD Podgorica, radi ispitivanja postojanja akata koji za cilj ili posljedicu imaju ili mogu imati sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje konkurenčije na relevantnom tržištu maloprodaje tečnog naftnog gasa (TNG) na teritoriji Crne Gore, u smislu člana 8 stav 1 tačka 1 i 6 i stav 2 Zakona o zaštiti konkurenčije.

U predmetnom postupku je u cilju pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja i prikupljanja podataka, u skladu sa članom 32 Zakona, izvršen nenajavljeni neposredni uvid u poslovnim prostorijama privrednog društva „INA-Crna Gora“ d.o.o. Postupak koji se vodi pred Agencijom je u toku.

- Veterinarska komora Crne Gore**

Od strane Agencije je u izještajnom periodu pokrenut po službenoj dužnosti ispitni postupak u odnosu na VETERINARSKU KOMORU CRNE GORE, radi ispitivanja postojanja akata, koji za cilj ili posljedicu imaju ili mogu imati sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje konkurenčije na relevantnom tržištu pružanja veterinarskih usluga na teritoriji Crne Gore, u smislu člana 8 stav 1 tačka 1 Zakona.

U predmetnom postupku je u cilju pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja i prikupljanja podataka, u skladu sa odredbama člana 32 Zakona, izvršen nenajavljeni neposredni uvid u poslovnim prostorijama Veterinarske komore Crne Gore. Održana je usmena rasprava, te donijeto Obavještenje o utvrđenim činjenicama, okolnostima i zaključcima u postupku, shodno odredbama članova 35 i 36 Zakona.

U izještajnom periodu postupak je završen te je donijeto Rješenje Agencije kojim je utvrđen zabranjeni sporazum na način što je Veterinarska komora Crne Gore, donijela Cjenovnik minimalnih cijena veterinarskih usluga, koji je imao za cilj ili posljedicu sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje konkurenčije na relevantnom tržištu u smislu člana 8 stav 1 tačka 1 Zakona o zaštiti konkurenčije („Sl.list CG“, br. 44/12, 13/18 i 145/21). Agencija je rješenjem

utvrdila da je predmetni sporazum zabranjen i ništav i Veterinarskoj komori Crne Gore naložila mjeru ponašanja shodno članu 59 Zakona.

Upravni sporovi i prekršajni postupci koji su u toku

- Agencija je protiv privrednog društva „**INA -CRNA GORA**“ d.o.o.**Podgorica** kao i protiv odgovornog lica u tom pravnom licu podnijela zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, Sudu za prekršaje Podgorica. Postupak je u toku.
  - Agencija je protiv privrednog društva „**JUGOPETROL**“ AD Podgorica, kao i protiv odgovornog lica u tom pravnom licu podnijela zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, Sudu za prekršaje Podgorica. Postupak je u toku.
  - Agencija je protiv **Veterinarske komore Crne Gore** i protiv odgovornog lica u istom podnijela zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka Sudu za prekršaje Podgorica. Postupak je u toku.
  - Protiv rješenja kojim je pokrenut postupak po službenoj dužnosti, privredno društvo „**JUGOPETROL**“ AD Podgorica je pokrenulo upravni spor, tužbom pred Upravnim sudom Crne Gore. Postupak je u toku.
-
- „**DMD Delta**“ d.o.o **Podgorica-distribucija žestokih alkoholnih pića**

Postupak po tužbi „DMD Delta“ d.o.o. Podgorica na Rješenje Agencije kojim je utvrđen zabranjeni sporazum u odnosu na privredni subjekt „DMD Delta“ d.o.o. Podgorica, na relevantnom tržištu distribucije žestokih alkoholnih pića na teritoriji Crne Gore, pred Upravnim sudom Crne Gore je u toku.

Prekršajni postupak pred Sudom za prekršaje Podgorica, koji je pokrenut protiv privrednog subjekta „DMD Delta“ d.o.o i odgovornog lica u istom, je u toku.

- **Odluka auto škola o novom cjenovniku obuke za sve kategorije vozila na relevantnom tržištu Opštine Nikšić**

U nastavku prekršajnog postupka, nakon od strane Agencije, podnijetih 7 (sedam) zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka Sudu za prekršaje - Odjeljenje Nikšić, protiv društava AUTO ŠKOLA „Zeleni signal“, sa registrovanim sjedištem na adresi V. Mićunovića br. 19, Nikšić, AUTO ŠKOLA „Kilkas“, sa registrovanim sjedištem na adresi Bulevar „13. jul“, br. 4, Nikšić, AUTO ŠKOLA „Tadić“, sa registrovanim sjedištem na adresi ul. Serdara Šćepana bb, Nikšić,

AUTO ŠKOLA „Zarubica Company“, sa registrovanim sjedištem na adresi Bulevar „13. jul“ bb, Nikšić, AUTO ŠKOLA „Gold“, sa registrovanim sjedištem na adresi Manastirska br. 2, Nikšić, AUTO ŠKOLA „Filip“, sa registrovanim sjedištem na adresi Hercegovački put bb, Nikšić i AUTO ŠKOLA „Lucky Driver“, sa registrovanim sjedištem na adresi VI Crnogorske bb, Nikšić, zbog povrede konkurenциje iz člana 8 stav 1 tačka 1) Zakona o zaštiti konkurenциje, na tržištu pružanja usluga obuke za sve kategorije vozila od strane auto škola, pred Sudom za prekršaje su okončana tri (3) postupka, dok su još četiri (4) postupka u toku, od čega dva (2) postupka pred Sudom za prekršaje Nikšić i dva (2) postupka pred Višim sudom za prekršaje po žalbama Agencije.

- „Prokom“ d.o.o. - „Denarius“ d.o.o

Postupak po zasebno podnijetim tužbama na Rješenje kojim je utvrđen zabranjeni sporazum u odnosu na privredne subjekte „Prokom“ d.o.o. Podgorica i „Denarius“ d.o.o. Budva, na relevantnom tržištu pružanja usluga postprodajnih usluga, uslova garancije, servisne usluge, nabavke i prometa rezervnih djelova za motorna vozila na teritoriji Crne Gore, pred Upravnim sudom Crne Gore je u toku.

U izvještajnom periodu, Sud za prekršaje Podgorica je u odnosu na „Prokom“ d.o.o. Podgorica i odgovorno lice u istom u ponovnom postupku donio Rješenje kojim se obustavlja prekršajni postupak jer je nastupila apsolutna zastarjelost za vođenje prekršajnog postupka.

U odnosu na „Denarius“ d.o.o. Budva, Viši sud za prekršaje je uvažio žalbu imenovanog na Rješenje Suda za prekršaje Podgorica kojim su ovo pravno lice i odgovorno lice u tom pravnom licu oglašeni krivim, ukinuo Rješenje Suda za prekršaje Podgorica i predmet vratio na ponovno odlučivanje. Sud za prekršaje je u ponovnom postupku donio Rješenje kojim se obustavlja prekršajni postupak jer je nastupila apsolutna zastarjelost za vođenje prekršajnog postupka. Postupajući po žalbi Agencije, izjavljenoj na Rješenje Suda za prekršaje Podgorica, kojim je obustavljen predmetni postupak, Viši sud za prekršaje je odbio istu i potvrdio Rješenje Suda za prekršaje Podgorica.

- **Jedinstveni cjenovnik tehničkih pregleda utvrđen od strane stanica za tehnički pregled vozila na relevantnom tržištu Opštine Bar**

Postupci po zasebno podnijetim tužbama podnešenim od strane privrednih subjekata „Ksenija“ d.o.o. Bar, „Metović International“ d.o.o. Bar, „Femić co“ d.o.o. Bar, „Capital Group“ d.o.o. Podgorica i „Lovćen auto“ d.o.o. Podgorica na Rješenje kojim je utvrđen zabranjeni sporazum u odnosu na privredne subjekte - stanice za tehnički pregled vozila „Ksenija“ d.o.o. Bar, sa registrovanim sjedištem na adresi Bjeliši bb, Bar, „Auto kuća Šćekić“ d.o.o. Bar, sa registrovanim sjedištem na adresi Polje 64 Bar, „Metović International“ d.o.o. Bar, sa

registrovanim sjedištem na adresi Tomba bb, Bar, „Femić co“ d.o.o. Bar, sa registrovanim sjedištem na adresi Polje bb, Bar, „A3 Team“ d.o.o. Bar, sa registrovanim sjedištem na adresi Sutomore, Obala Iva Novakovića bb, Bar, „Ronkula“ d.o.o. Bar, sa registrovanim sjedištem na adresi Ronkula bb, Bar, „Capital Group“ d.o.o. Podgorica, PJ „Tehnički pregled vozila Capital Bar“ Bar, sa registrovanim sjedištem na adresi Polja bb, Bar, „Lovćen auto“ d.o.o. Podgorica, PJ 2 „Lovćen auto“ Bar, sa registrovanim sjedištem na adresi Beogradska br. 3., Bar, na relevantnom tržištu pružanja usluga tehničkog pregleda putničkih i teretnih vozila na teritoriji opštine Bar, pred Upravnim sudom Crne Gore su u toku.

Povodom upravnih sporova po tužbama podnijetim od strane privrednih subjekata „Ksenija“ d.o.o. Bar i „Lovćen Auto“ d.o.o. Podgorica, na Rješenje Agencije kojim je pokrenut postupak po službenoj dužnosti, Upravni sud Crne Gore je donio presudu kojom se odbijaju tužbe imenovanih i potvrđuje Rješenje Agencije.

U nastavku prekršajnog postupka u odnosu na predmetne privredne subjekte u 5 (pet) ponovnih postupaka donešena su Rješenja od strane Suda za prekršaje Bar, kojima su u 4(četiri) postupka okrivljeni oglašeni krivim i izrečene novčane kazne (Ronkula d.o.o. 741,66 € i za odgovorno lice u pravnom licu u iznosu od 400,00 €, „Ksenija“ d.o.o. izrečena novčana kazna za pravno lice u iznosu od 1.467,50 € i za odgovorno lice u pravnom licu u iznosu od 400,00 €, „Femić co“ d.o.o. izrečena novčana kazna za pravno lice u iznosu od 1.000,00 € i za odgovorno lice u pravnom licu u iznosu od 420,00 €, „Auto kića Šćekić“ d.o.o. izrečena novčana kazna za pravno lice u iznosu od 1.000,00 € i za odgovorno lice u pravnom licu u iznosu od 300,00 €, dok je u 1(jednom) postupku okrivljeni oslobođen krivice („Lovćen auto“ doo).

U toku su 2 (dva) ponovna postupka kod Suda za prekršaje Bar, po Rješenju Višeg Suda za prekršaje u odnosu na „Capital Group“ d.o.o.i „Metović International“ d.o.o.

U toku je 1 (jedan) postupak kod Višeg Suda za prekršaje po žalbi Agencije na Rješenje suda za prekršaje Bar u odnosu na „A3 Team“ d.o.o.

U izvještajnom periodu, za sve prekršajne postupke ukupno je preostalo 11 (jedanaest) postupaka, koji se vode pred Sudovima za prekršaje Crne Gore i postupci su u toku, dok je za sve postupke u upravnom sporu koji se vode pred Upravnim sudom preostalo 9 (devet) postupaka.

U toku 2022. godine Agencija je riješila 7 (sedam) *inicijativa za ispitivanje povrede konkurenčije*, i to:

1. Agenciji je od strane fizičkog lica iz Podgorice podnijeta Inicijativa za ispitivanje povrede konkurenčije u vezi sa Programom obavljanja komunalnih djelatnosti Agencije za stanovanje d.o.o. Podgorica za 2021.godinu.
2. Agenciji je podnijeta Inicijativa za ispitivanje povrede konkurenčije od strane NVO Fondacije BRIGA ME, u vezi sa projektom »Solari 3000+« i »Solari 500+«.
3. Agenciji je podnijeta Inicijativa za ispitivanje povrede konkurenčije od strane Društva za promet i usluge export import „International health“, u vezi sa poslovanjem privrednog društva „TD-MED“ d.o.o.
4. Agenciji je od strane fizičkog lica podnijeta je Inicijativa za ispitivanje povrede konkurenčije na tržištu maloprodaje tečnog naftnog gasa (TNG) na teritoriji Crne Gore.
5. Agenciji je podnijeta Inicijativa za ispitivanje povrede konkurenčije od strane „YC Jug“ d.o.o., u vezi sa postupkom po javnom pozivu za prikupljanje ponuda za pružanje usluga remonta i servisa plovnih objekata u AD „Marina Bar“.
6. Agenciji je podnijeta Inicijativa za ispitivanje povrede konkurenčije od strane preduzeća za pružanje usluga u pomorskom saobraćaju „Boka Pilot&tug boat services“ d.o.o.Herceg Novi, u vezi sa postupanjem učesnika na tržištu „Luka Kotor“ AD, za usluge u međunarodnom pomorskom saobraćaju Kotor.
7. Agenciji je podnijeta Inicijativa za ispitivanje povrede konkurenčije od strane Energetske agencije Vis Solis Montenegro d.o.o., a u vezi sa sprovedenim postupcima javnih nabavki.

- **Mišljenja**

Agencija je u izvještajnom periodu, u skladu sa nadležnostima iz člana 19 stav 2 tačka 16 i 21 Zakona, izdala 1 (jedno) mišljenje po zahtjevu učesnika na tržištu:

1. Društvo sa ograničenom odgovornošću „EPCG-SOLAR- GRADNJA“ Nikšić i
2. NVO „Alter Modus“ Podgorica.

- **Obavještenja – „Competition Advocacy“**

U cilju efikasnog sprovođenja propisa o konkurenčiji i politike konkurenčije kao i širenja opšte svijesti o značaju konkurenčije, od strane Agencije su u izvještajnom periodu izrađena obavještenja, kako slijedi:

- Obavještenje – „Competition advocacy“ prema Agenciji za stanovanje d.o.o. Podgorica i Glavni grad Podgorica u vezi sa Inicijativom podnijetom od strane fizičkog lica iz Podgorice u vezi sa Programom obavljanja komunalnih djelatnosti Agencije za stanovanje d.o.o. Podgorica za 2021. godinu
- Obavještenje - „Competition advocacy“ prema Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma i Fondu za zaštitu životne sredine u vezi sa Inicijativom podnijetom od strane NVO Fondacije BRIGA ME, u vezi sa projektom »Solari 3000+« i »Solari 500+«.
- Obavještenje - „Competition advocacy“ prema Ministarstvu kapitalnih investicija, u cilju poštovanja pravila konkurenčije na tržištu pružanja usluga taksi prevoza na teritoriji Crne Gore.
- Obavještenje- „Competition advocacy“ prema Ministarstvu prosvjete, a vezano za donošenje novog Pravilnika o uslovima za licenciranje auto škola, kojim je predloženo povećanje minimalne cijene obuke kandidata za polaganje vozačkog ispita.

6.2. Zloupotreba dominantnog položaja

Zloupotreba dominantnog položaja može obuhvatiti sve oblike ponašanja učesnika na tržištu koji svojom tržišnom snagom značajno ograničavaju konkurenčiju, odnosno čije djelovanje ima za posljedicu spriječavanje ulaska novih učesnika na tržište ili isključivanja postojeće konkurenčije sa tržišta. Međutim, za pretpostavku zloupotrebe mora biti ispunjen uslov da učesnik na određenom tržištu mora imati prethodno utvrđen dominantan položaj.

Važno je naglasiti da propisi o zaštiti konkurenčije ne utvrđuju tržišni udio nekog učesnika koji bi se mogao smatrati dominantnim položajem već je u njih ugrađena pravna prepostavka da se u dominantnom položaju može nalaziti učesnik ako je njegov udio na relevantnom tržištu veći od 50%, kao i u slučaju kolektivne dominacije kada se pretpostavlja da dva ili više učesnika na tržištu imaju dominantan položaj na tržištu roba i usluga ako između njih ne postoji značajna konkurenčija i ako je njihov ukupni udio na relevantnom tržištu veći od 60%.

Stoga je za utvrđivanje dominantnog položaja nekog učesnika na tržištu u svakom konkretnom slučaju potrebno utvrditi i neku od ostalih okolnosti koja određuje tržišnu snagu učesnika, što je i utvrđeno odredbama Zakona, a koje se odnose na njegov tržišni udio i tržišnu snagu, stepen koncentrisanosti tržišta, tržišne udjele i tržišnu snagu konkurenata, dinamičnost tržišta u proteklom period, finansijsku snagu, snagu kupaca, pristup izvorima ponude i potražnje, veze sa drugim učesnicima na relevantnom i povezanim tržištima, pravne ili druge barijere za ulazak drugih učesnika na tržište, kao i sposobnost učesnika na tržištu da diktira tržišne uslove s obzirom na njegovu ponudu i tražnju.

Upravo zato dominantan učesnik na tržištu ima i veću odgovornost i obavezu da svoje ponašanje uskladi s propisima o zaštiti konkurenčije. U ocjeni zloupotrebe dominantnog

položaja u postupku pred Agencijom, uz utvrđivanje postojanja dominantnog položaja, neophodno je uzeti u obzir uzima u obzir strukturu tržišta, pritiska konkurenčije na dobavljače, ali i reakcije konkurenata, kupaca i konačno potrošača, zatim postojanja ograničenja za širenje stvarnih konkurenata ili ulaska novih, potencijalnih konkurenata na predmetnom tržištu, pa do kupovne snage učesnika i pregovaračke snage dobavljača.

U smislu utvrđivanja postojanja dominantnog položaja i radnje zloupotrebe, na Agenciji je i utvrđivanje ispunjenosti četiri (4) kumulativna uslova, i to:

- postojanje jednog ili više učesnika na tržištu;
- utvrđen dominantan položaj jednog učesnika;
- radnja zloupotrebe; i
- efekat radnje zloupotrebe na sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje konkurenčije.

Predmetna odredba Zakona je zasnovana i na EU načelu člana 102 Sporazuma o funkcionisanju Evropske Unije, da je samim postojanjem dominantnog učesnika na tržištu, intenzitet slobodne tržišne utakmice znatno oslabljen te se stoga učesnik koji ima dominantan položaj obavezuje i odgovornošću za očuvanje slobodne tržišne utakmice, kao i strukture tržišta koja takvu konkurenčiju omogućava, a čiji se obim određuje u specifičnim pojedinostima svakog tretiranog slučaja.

Zakonom su jasno definisane vrste radnji zloupotrebe, koje se u skladu sa Evropskom praksom i radom nacionalnih tijela za zaštitu konkurenčije i sudova izdvajaju kao: " *neposredno ili posredno nametanje neopravdanih kupovnih ili prodajnih cijena ili drugih neopravdanih uslova poslovanja, ograničavanje proizvodnje, tržišta ili tehničkog razvoja na štetu potrošača, primjena različitih uslova na poslove iste vrste sa drugim učesnicima na tržištu, čime se oni stavljaju u konkurentno nepovoljniji položaj, uslovljavanje zaključenja sporazuma uz prihvatanje dodatnih obaveza koje, po svojoj prirodi ili poslovnoj svrsi, nijesu u vezi sa predmetom takvih sporazuma*".

U izvještajnom periodu Agencija je vršila ispitivanje *tržišta prodaje bijele tehnike i servisiranja na teritoriji Crne Gore*, kao i kontinuiranog praćenja tržišta u cilju eventualnog otkrivanja i utvrđivanja uslova konkurenčije kod dominantnih učesnika na tržištu.

6.3. Kontrola koncentracije

U izvještajnom periodu, Agencija je po zahtjevima za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije odlučila u **šezdesetosam (68) predmeta**, dok je **dvadeset (20)** predmeta prenijeto u 2023. godinu.

Od ukupno **68 riješenih koncentracija**, **8** se odnose na **zajedničko ulaganje**, dok se **60** odnose na **sticanje kontrole**, **dva** postupka su **obustavljena**, a **jedan** zahtjev je **odbijen**. Na teritoriji Crne Gore sprovedeno je **sedam** koncentracija, dok su ostalih **61 eksteritorijalne**.

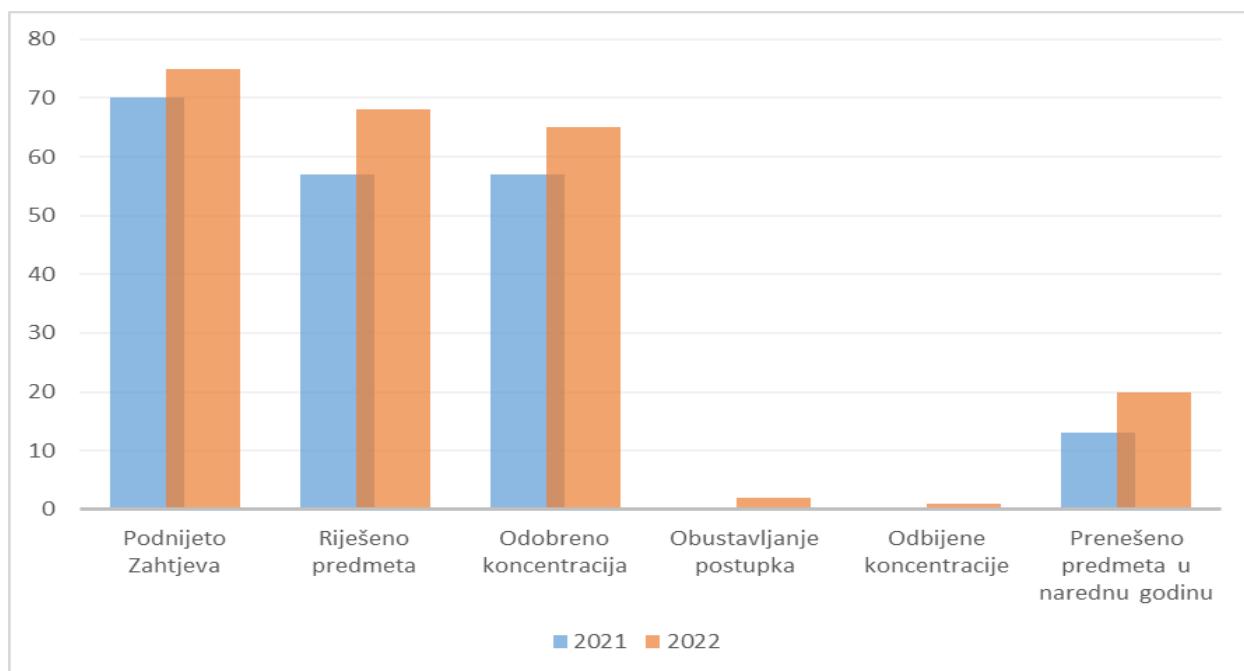
Koncentracije između učesnika na tržištu, prema samom tipu nastajanja mogu biti: horizontalne, vertikalne i konglomeratske. S tim u vezi, odobreno je **24 horizontalnih, 4 vertikalnih i 37 konglomeratskih koncentracija**. Od ukupnog broja odobrenih koncentracija najveći broj se odnosio na tržište telekomunikacija i medija, zatim slijedi tržište prometa nafte i naftnih derivata, te tržište pružanja bankarskih usluga i usluga osiguranja.

Tabela 1: Uporedni pregled- koncentracija u 2021. i u 2022. godini

Koncentracije	2021	2022	promjene u odnosu na prethodnu (2021) godinu izražene u %
<i>Podnijeto Zahtjeva</i>	70	75	7.14%
<i>Riješeno predmeta</i>	57	68	19.30%
<i>Odobreno koncentracija</i>	57	65	14,04%
<i>Obustavljanje postupka</i>	0	2	/
<i>Odbijene koncentracije</i>	0	1	/
<i>Prenešeno predmeta u narednu godinu</i>	13	20	53.85%

Grafikon 1: Uporedni pregled- koncentracije u 2021. i u 2022.godini

Iz predhodnih tabela vidljivo je da se u 2022. godini povećao broj podnijetih zahtjeva za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracija za 7,14%, kao i broj riješenih predmeta za 19,3%, u odnosu na 2021.godinu.

6.3.1 Odobrene koncentracije

Riješeno je **trinaest (13)** koncentracija u 2022. godini, koje su prenijete iz 2021. godine, i to:

- »Agri Europe« Cyprus Ltd, Kipar, »AIK Banka« AD, Beograd i »Gorenjska banka« d.d, Kranj /»Sberbank d.d.«, Zagreb, »Sberbank BH« d.d. Sarajevo, »Sberbank« a.d. Banja Luka, »Sberbank Magyarország« Zrt., Budimpešta, »Sberbank Srbija a.d. Beograd i »Sberbank banka d.d.«, Ljubljana;
- »DGT International« Ltd /”DP JUB delniška družba poodblaščenka“ d.d. Ljubljana;
- »Batting« Ltd - »Institut za izgradnju grada« d.o.o. Beograd.;
- »MK Land SPV« d.o.o. / DOO »Mirotin« Vrbas;
- »A4nXT« GmbH, »Lufthansa Industry Solutions« AS GmbH / Društvo zajedničkog ulaganja;
- »Slovenia Broadband« S.à.r.l / »Telelink Business Services Group« AD;
- »Bgarska Telekomunikaciona Kompanija« EAD / »Telnet« OOD;
- »CE Big« B.V./»Delta M« d.o.o.;
- »OTP Bank Nyrt«Budimpešta /»Alfa Bank Albania SHA«, Tirana;
- »Generali Participations Netherlands« N.V./»Future Generali India Insurance« Company Limited;

- »Daimler« AG, »Traton« SE, »Aktiebolaget Volvo«/JV;
- »SBB«- Dio poslovanja Polaris;
- »Novi Volvox« d.o.o.Podgorica i »Leitner« S.P.A /JV.

Koncentracija koje su riješene po zahtjevima u istoj 2022. godini bilo je **pedeset pet (55)**, i to:

- „AEC AIK GORENJSKA“ / „SBERBANK“;
- „Batting“ Ltd / „Institut za izgradnju grada Beograda“;
- „DGL International“ / „DP JUB“;
- „Generali Future“ / „Generali India“;
- „MK Land“ / „Mirotin Vrbas“;
- „Novi Volvox“ – „Leitner“ / „JV“;
- „CEE BIG“ / „DELTA M“;
- „Hifa Oil“ / „Mivis“;
- „Daimler Truck Traton Volvo“ / „JV“;
- „A4nXT“ - Lufthansa Industry“ / „JV“;
- „Bugarska Telekom.Komp“ / „Telnet“;
- „NLB Bank“ / „Sberbank“;
- „ERSTE BANK“ / „Commerzbank“;
- „Lamium Trade“ / „ALFA“ – „Ivicom Energy“;
- „OTP Bank“ / „Alfa bank“;
- „SBB“ / „dio poslovanja Polaris“;
- „United Media“ / „Ascanius“;
- „LG Electronics“ / „SM Entertainment“ – „JV“;
- „Fashion Company“ / „MOVEM CO“;
- „Menzies Aviation“ / „FAS-FMGH“;
- „4iG“ / „Albania Telekom“;
- „Generali Participations Netherlands“ / „FGIIC“;
- „Hifa OIL“ / „PAVGORD“;
- „TELEMACH“ / „KRS-Lenart“;
- „4iG“ / „DIGI“;
- „MOL Nyrt“ / „LOTOS“;
- „PORSCHE“ / „FAZUA“;
- „VGDR-Auto“ / „Holding Dresden“;
- „4iG“ / „Albania Telecom Invest“;
- „BAUMIT“ / „SEKRET“;
- „Generali lard-Generali Vie“ / „La Medicale“;
- „VUB Slovenska Tatra 365.bank ČSOB“ / „JV“;
- „FORD Otomotiv“ / „Ford Romania“;
- „INA CG“ / „VIVA SPED“;
- „Pegasus“ / „Sunshine-Refresco“;

- „Lamium TradeKula SolarViafast“ Ltd / „Agrosolar Viafast“;
- „MKG Properties Aleksandar Nekretnine“ – „Smrka Resort“;
- „VW“ – „INTENTA“;
- „SBB“ – „Totalna TV“;
- „Antenna Hungaria“ / „4iG MNE“;
- „NIS-HIP“ / „Petrohemija“;
- „Pipelife“ / „Vargon“;
- „Austrotherm“ / „Opal“;
- „Knjaz Miloš“ / „PepsiCo“;
- „Masdar CES Europe“ / „Taaleri Development“;
- „Agroglobe“ / „HI Župa“;
- „Porsche“ AS / „Autozentrum Sport“;
- „Telekom Srbija“ / „OK Sky“;
- „ALFI“ / „SPORTINA“;
- „TAQA“ / „MASDAR“;
- „Hifa“ CG / „Eventus“;
- „VWAG“ / „EVAG“, „ELAG“, „Autoport“;
- „United Media“ / „Hostafrano-Adeba Invest.“;
- „MNA Gaming“ / „Multimat“;
- „EMS“ „ELEX“ „EPEX“ / „JV“;
- „MKG Properties“ / „Blondstone“;
- „Vlasinka“ / „Homoljska voda“;
- „LetterOne“ / „Blantyre“-„InPharm“Co;
- „VINCI Energies“ – „Ciljna društva u vl. KOTRON AG“;
- „Telekom Srbija“ / „Kabloska distribucija Surčin“;
- „Audi“ / „Islero“ / „Sauber“;
- „Generali“ / „MetLife“ OFE, „MetLife“ DFE;
- „Assicurazioni Generali“ / „Munich / Saxon Land“;
- „Danx Group“ / „ILS Sp.“ / „JV“;
- „Generali SCF“ - „KG CURA“ / „TC PEP Property“;
- „CEE BIG“ / „City Mall“;
- „SBB“ / „Telelink“ i
- „Porsche“ / „Red Bull“.

6.3.2 Predmeti prenijeti u 2022. godinu

Dvadeset predmeta u kojima je zahtjev za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije podnijet u 2022. godini, obrađeni su i biće riješeni u 2023. godini, i to:

- „Ardoise“/ „Fortenova“;
- „CEE Big“ / „Capital Plaza“, „Capital Hotel“, „TCP Hotel“;
- „ZF“, „HELLA“, „NGK SPARK“, „Clarios“ / „AHEAD“;
- „CEE Big“ / „NEPI Real Estate Project“;
- „ORBICO“ / „Cedar Invesments“;
- „Porsche“ / „RaceDepartment“;
- „Softline Holding“ / „New Frontier“;
- „VION“ / „Hausner“;
- „Telemach BiH“ / „MissNet“;
- „Telemach BiH“ – „TX TV“;
- „NELT“ / „SelfNest“;
- „OTP Group“ / „Ilirika“;
- „Fortenova“ / „Franca Marketi“;
- „g-din Sif Jaffar Suhail Mark.“/ „Fortenova Group“;
- „Češka sporitelna“ / „Sberbank CZ“;
- „VW“, „Horizon Robotics“ / „JV“;
- „VW“ / „paragon semvox“;
- „OTP Bank Nyrt“ / „Join-stock Commercial Mortgage bank“ „Ipoteka bank“;
- „Telekomunikacije Republike Srpske“ / „Trion Tel“ i
- „Hemofarm“ / „FemmaBiotic“.

6.3.3 Pojedinačna izuzeća sporazuma od zabrane

U izvještajnom periodu, pokrenuto je **jedanaest** postupka po zahtjevu stranaka za pojedinačno izuzeće sporazuma od zabrane.

Od pokrenutih postupaka **odobreno je deset** zahtjeva, i to: *Lovćen i Generali; STADA i Opella; PHILIP MORRIS i KTG Trebjesa i Diageo Ireland; ONE, Mtel i Crnogorski Telekom; Swinkels Family Brewers i Trebjesa Nikšić; Sanofi i Swixx Biofarma - Aventis Group; PepsiCo i Knjaz Miloš AD Aranđelovac; Lovćen osiguranje AD i Sava osiguranje; Hemofarm AD Vršac i Famegra*, dok je **jedan (1)** predmet prenijet u 2023. godinu.

7. KAZNENA POLITIKA ZA POVREDE ZAKONA

U toku izvještajnog perioda od strane Agencije nije bilo izrečenih periodičnih kazni shodno članu 60 Zakona, što je rezultat saradnje učesnika na tržištu sa Agencijom u postupku prikupljanja informacija, podataka i dokumentacije, koji se odražava na izostanak izricanja procesnih penala sa nivoa Agencije, u toku 2022. godine.

Tabela 2. Pregled izdatih prekršajnih naloga - 2022. godina

R/ br	Broj predmeta	Naziv / Ime prekršioца	Broj prekršajnog nalogа	Datum izdavanja prekršajnog nalogа	Visina izrečene kazne od strane Agencije	Nije plaćeno, pokrenut postupak za sudsko odlučivanj e	Odluka Suda za prekršaje / Višeg suda za prekršaje i visina izrečene kazne	Statut predmeta
1	04-UPI-19/16-19	"ledo" d.o.o. Podgorica	0020836017	15.11.19	4.000,00	da	4.000,00	okončan
	04-UPI-19/17-19	Miomir Marković	0020836025	15.11.19	1.000,00	da	1.000,00	okončan
2	04-UPI-46/13-20	Mtel d.o.o.	0022656844	02.02.21	806.953,09	da	Rješenjem obustavljen postupak	okončan
	04-UPI-46/14-20	Vladimir Lučić	0022656836	02.02.21	1.000,00	da	obustavljen postupak	okončan
3	04-UPI-47/13-20	Mtel d.o.o.	0022656828	02.02.21	806.953,09	da	obustavljen postupak	okončan
	04-UPI-47/14-20	Vladimir Lučić	0022656810	02.02.21	1.000,00	da	obustavljen postupak	okončan
4	UPI-04-354/20-48/12	Mtel d.o.o.	0022656801	02.02.21	806.953,09	da	obustavljen postupak	okončan
	UPI-04-354/20-48/13	Vladimir Lučić	0022656790	02.02.21	1.000,00	da	obustavljen postupak	okončan
5	UPI-04-354/20-74/11	Mtel d.o.o.	0022656860	09.02.21	806.953,09	da		u toku
	UPI-04-354/20-74/12	Vladimir Lučić	0022656852	09.02.21	1.000,00	da		u toku
6	04-354/21-902/5	Savana Commercial retail d.o.o.	0022656887	02.02.22	4.000,00	da		u toku
	04-354/21-902/6	Veselin Mijac	0022656879	02.02.22	1.000,00	da		u toku
					3,246,812.36			

Tabela 3: Pregled zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka - 2022. godine

R/B r	Broj predmeta	Postupak pred AZZK		Podnijet zahtjev sudu	Odluka suda za prekršaje	Određena kazna	Podnijet zahtjev tužilaštву	Kontrolni zahtjev podnesen sudu	Napomena
		Zaključa k o pokretan ju postupka	Rješenje						
1	Br. 02- UPI-8/1-18, Auto škola „Gold”		15.10. 2018.	Sud za prekršaje u Podgorici Odjeljenje Nikšić 30.03. 2018. godine auto škola „Gold”					
2	Br. 02- UPI-8/1-18, Auto škola „Lucky driver”		15.10. 2018.	Sud za prekršaje u Podgorici Odjeljenje Nikšić 30.03.2018. godine auto škola „Lucky driver”					
3	Br. 02- UPI-8/1-18, Auto škola „Tadić”		15.10. 2018.	Sud za prekršaje u Podgorici Odjeljenje Nikšić 30.03. 2018. godine auto škola „Tadić”. Žalba br. 04- UPI-8/106-18 od 05.01. 2021. godine, Agencije na Rješenje Suda za prekršaje Podgorica, Odjeljenje u Nikšiću, kojim je obustavljen predmetni postupak.	Rješenjem Pp. Br.790/18-32 od 20.03. 2020. godine, Suda za prekršaje Podgorica, Odjeljenje u Nikšiću, obustavljen postupak u odnosu na auto školu „Tadić“.				
4	Br. 02- UPI-8/1-18, Auto škola „Zeleni signal”		15.10. 2018.	Sud za prekršaje u Podgorici Odjeljenje Nikšić 30.03. 2018. godine, auto škola „Zeleni signal”. Žalba br. 04- UPI-8/105-18 od 05.01.2021. godine, Agencije na Rješenje Suda za prekršaje Podgorica, Odjeljenje u Nikšiću, kojim je obustavljen predmetni postupak.	Rješenjem Pp. br. 786/18-32 od 20.03. 2020. godine, Suda za prekršaje Podgorica, Odjeljenje u Nikšiću, obustavljen postupak u odnosu na auto školu „Zeleni signal“.				

R/B r	Broj predmeta	Postupak pred AZZK		Podnijet zahtjev sudu	Odluka suda za prekršaje	Određena kazna	Podnijet zahtjev tužilaštву	Kontrolni zahtjev podnesen sudu	Napomena	
		Zaključa k o pokretan ju postupka	Rješenje							
5	04-UPI- 56/1-19 „Prokom“ doo		24.07. 2019.	Sud za prekršaje u Podgorici 23.09. 2019. godine Žalba AZZK na rješenje PP 12312/19-7 od 15.07. 2021.godine	Rješenje Suda za prekršaje Podgorica PP.br.12312/19-7 od 15.07. 2021.godine, kojim se obustavlja postupak protiv Prokom i odgovornog lica, zbog apsolutne zastarjelosti za vođenje prekršajnog postupka. Viši sud za prekršaje je Rješenjem PŽP.br.1387/21-1 od 14.10. 2021.godine, uvažio žalbu Agencije, ukinuo rješenje PP.br.12312/19-7 od 15.07. 2021.godine i predmet vratio na ponovni postupak. Rješenjem Suda za prekršaje u Podgorici, PP br. 9034/21-7-27 od 01. 06. 2022. godine, obustavljen prekršajni postupak protiv okrivljenih „Prokom“ doo Podgorica kao pravnog lica i Zdravka Kovača kao odgovornog lica u pravnom licu(nastupila zastara za vođenje prekršajnog postupka).					
6	04-UPI- 56/1-19 „Denarius“ doo		24.07. 2019.	Sud za prekršaje u Podgorici 23.09.2019. godine Žalba Agencije na Rješenjem Suda za prekršaje u Podgorici, PP br. 5118/22-1 od 30.05.2022. godine	Rješenje Suda za prekršaje PP.br.13419/19-1 od 06.12. 2021.godine, kojim se okrivljeni „Denarius“ doo Budva i odgovorno lice Ivana Vuksanović oglašavaju krivim. Viši sud za prekršaje je Rješenjem PŽP.br.132/22-1 od 28.03.2022.godine, uvažio žalbu Denarius doo i ukinuo Rješenje Suda za prekršaje PP.br.13419/19-1 od 06.12.2021.godine, predmet vratio na ponovno odlučivanje.	„Denarius“ doo Budva kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 700,00 €, a odgovorno lice u pravnom licu Ivana Vuksanović novčanom kaznom u iznosu od 200,00 €.				

R/B r	Broj predmeta	Postupak pred AZZK		Podnijet zahtjev sudu	Odluka suda za prekršaje	Određena kazna	Podnijet zahtjev tužilaštву	Kontrolni zahtjev podnesen sudu	Napomena		
		Zaključa k o pokretan ju postupka	Rješenje								
					<p>Rješenjem Suda za prekršaje u Podgorici, PP br. 5118/22-1 od 30.05. 2022. godine, obustavljen prekršajni postupak protiv okrivljenih „Denarius“ doo Budva kao pravnog lica i Ivane Vuksanović kao odgovornog lica u pravnom lic (nastupila zastara za vođenje prekršajnog postupka).</p> <p>Viši sud za prekršaje Crne Gore, Rješenjem PŽP. br. 1592/22-1 od 01.11.2022. godine, odbio kao neosnovanu žalbu Agencije i potvrdio rješenje Suda za prekršaje u Podgorici, PP. br. 5118/22-1 od 30.05. 2022. godine.</p>						
7	04-UPI- 18/1-20 „Capital Group“ doo Podgorica PJ Tehnički pregled vozila „Capital Bar“			16.03. 2020.	<p>12.05. 2020. godine Sud za prekršaje Budva, Odjeljenje Bar</p> <p>Žalba AZZK na Rješenje Suda za prekršaje PP.788/20/I od 27.01.2022.godine</p>	<p>Rješenje Suda za prekršaje Budva- Odjeljenje Bar PP.br.788/20-I od 27.01.2022.godine, kojim se obustavlja postupak protiv okrivljenih Capital group i Zlatka Petričića.</p> <p>Viši sud za prekršaje Crne Gore, Rješenjem PŽP. br. 409/22-1 od 20.07.2022. godine, uvažio žalbu Agencije, ukinio rješenje Suda za prekršaje Bar, PP. br. 788/20-I od 27. 01. 2022. godine i predmet vratuo na ponovno odlučivanje.</p>					
8	04-UPI- 18/1-20 „Lovćen auto“ doo Podgorica, PJ 2 „Lovćen auto“ Bar			16.03. 2020.	<p>12.05. 2020.godine Sud za prekršaje Budva, Odjeljenje Bar, Odjeljenje Bar</p> <p>Žalba AZZK na rješenje PP.br.787/20-III od 21.09. 2021.godine</p>	<p>Rješenje Suda za prekršaje Budva, Odjeljenje Bar, PP.br.787/20-III od 21.09. 2021.godine kojim se okrivljeno pravno lice Lovćen auto doo i Krivokapić Marko kao odgovorno lice u pravnom licu oslobađaju krivice jer nije dokazano da su učinili prekršaj za koji</p>	<p>Agencija uputila Zahtjev za zaštitu zakonitosti VDT-u, protiv rješenja PP.br.142/22- III od 16.03.2022. godine i Višeg suda PŽP br.951/22-1</p>				

R/B r	Broj predmeta	Postupak pred AZZK		Podnijet zahtjev sudu	Odluka suda za prekršaje	Određena kazna	Podnijet zahtjev tužilaštву	Kontrolni zahtjev podnesen sudu	Napomena	
		Zaključa k o pokretan ju postupka	Rješenje							
				Žalba AZZK na rješenje PP.br.142/22-III od 16.03.2022.godine	je protiv njih pokrenut prekrenut postupak. Viši Sud za prekršaje je Rješenjem PŽP.br. 1605/21-1 od 29.12. 2021. godine, uvažio žalbu Agencije, poništio Rješenje PP. br. 787/20-III od 21. 09. 2021. godine i predmet vratio na ponovni postupak. Rješenje Suda za prekršaje Budva, odjeljenje Bar, PP.br. 142/22-III od 16.03.2022.godine kojim se okrivljeno pravno lice „Lovćen auto“ doo Podgorica i Krivokapić Marko kao odgovorno lice u pravnom licu oslobađaju krivice jer nije dokazano da su učinili prekršaj za koji je protiv njih pokrenut prekršajni postupak. Viši sud za prekršaje je Rješenjem PŽP.br.951/22-1 od 01.11.2022.godine odbio žalbu Agencije kao neosnovanu i potvrđio Rješenje PP.br.142/22-III od 16.03.2022.godine.		od 01.11.2022. godine.			
9	04-UPI-18/1-20 „Ksenija“ doo Bar			12.05.2020. godine Sud za prekršaje Budva, Odjeljenje Bar Žalba AZZK na rješenje PP.784/20-III od 27.04.2021 godine	Rješenje Suda za prekršaje Budva, odjeljenje Bar PP.br.784/20-III od 27.04.2021 godine kojim se okrivljeno pravno lice „Ksenija“ doo i Todorović Jasmina kao odgovorno lice u pravnom licu oslobađaju krivice jer nije dokazano da su učinili prekršaj. Viši sud za prekršaje je Rješenjem PŽP.br.1051/21-7-4 od 26.10.2021.godine uvažio žalbu Agencije, poništio rješenje PP.br.784/20-III od 27.04.2021.god.i	1467,50 €, pravno lice Ksenija doo 400,00 €, odgovorno lice u pravnom licu Todorović Jasmina				

R/B r	Broj predmeta	Postupak pred AZZK		Podnijet zahtjev sudu	Odluka suda za prekršaje	Određena kazna	Podnijet zahtjev tužilaštву	Kontrolni zahtjev podnesen sudu	Napomena	
		Zaključa k o pokretan ju postupka	Rješenje							
					<p>predmet vratio na ponovni postupak</p> <p>Rješenje Suda za prekršaje Budva, Odjeljenje Bar PP.br.2207/21-III od 18.04.2022.godine kojim se DOO Ksenija i Todorović Jasmina oglašavaju krivim.</p> <p>Viši sud za prekršaje je Rješenjem PŽP.br.943/22-4 od 12.12.2022.godine odbio žalbu okrivljenih i potvrđio Rješenje Suda za prekršaje Budva, Odjeljenje Bar PP.br.2207/21-III od 18.04.2022.godine.</p>					
10	04-UPI- 18/1-20 „Femić Co“ doo Bar			12.05.2020. godine Sud za prekršaje Budva, Odjeljenje Bar Žalba AZZK na rješenje PP.783/20-II od 01.04. 2021 godine	<p>Rješenje Suda za prekršaje Budva, odjeljenje Bar PP.br.783/20-II od 01.04.2021 godine kojim se okrivljeno pravno lice „Femić co“ doo i Femić Vladan kao odgovorno lice u pravnom licu oslobađaju krivice jer nije dokazano da su učinili prekršaj.</p> <p>Viši sud za prekršaje je Rješenjem PŽP.br.940/21-6 od 28.06.2021.godine uvažio žalbu Agencije, poništio rješenje PP.br.783/20-II od 01.04.2021.godine i predmet vratio na ponovni postupak.</p> <p>Rješenje Suda za prekršaje Budva, Odjeljenje Bar, PP br.1237/21-II od 04.04.2022.godine kojim se Femić doo i Femić Vladan oglašavaju krivim za prekršaj koji im se stavlja na teret.</p> <p>Viši sud za prekršaje je Rješenjem PŽP.br.1011/22-3 od 25.11.2022.godine odbio žalbu okrivljenih</p>	1000,00 €, pravno lice "Femić" doo 420,00 €, odgovorno lice u pravnom licu Femić Vladan				

R/B r	Broj predmeta	Postupak pred AZZK		Podnijet zahtjev sudu	Odluka suda za prekršaje	Određena kazna	Podnijet zahtjev tužilaštву	Kontrolni zahtjev podnesen sudu	Napomena	
		Zaključa k o pokretan ju postupka	Rješenje							
					i potvrdio rješenje PP.br.1237/21-II od 04.04.2022.godine					
11	04-UPI- 18/1-20 „Ronkula“ doo Bar			12.05. 2020.godine Sud za prekršaje Budva, Odjeljenje Bar Žalba AZZK na rješenje PP.781/20-III od 21.09.2021. godine	Rješenje Suda za prekršaje Budva, odjeljenje Bar PP.br.781/20-III od 21.09.2021 godine, kojim se okrivljeno pravno lice „Ronkula“ doo i Filipović Danica kao odgovorno lice u pravnom licu oslobađaju krvice jer nije dokazano da su učinili prekršaj. Viši sud za prekršaje je Rješenjem PŽP.br.1612/21-3 od 08.12.2021.godine uvažio žalbu Agencije, poništio rješenje PP.br.781/20-III od 21.09.2021.god.i predmet vratio na ponovni postupak PP. 2292/21-III od 18.04.2022. godine Rješenje suda za prekršaje Budva, Odjeljenje Bar kojim se Ronkula doo i odgovorno lice Filipović Danica oglašavaju krimiv -Viši sud za prekršaje je Rješenjem PŽP.br.945/22-3 od 25.11.2022.godine odbio žalbu okrivljenih i potvrdio rješenje PP.br.2292/21-III od 18.04.2022.godine	Pravno lice Ronkula doo kažnjeno novčanom kaznom u iznosu od 741,66 €, a odgovorno lice Filipović Danica novčanom kaznom u iznosu od 400,00 €.				
12	04-UPI- 18/1-20 „Metović International“ doo Bar			12.05.2020. godine Sud za prekršaje Budva, Odjeljenje Bar Žalba AZZK na rješenje PP.785/20-I od 10.05.2021. godine	Rješenje Suda za prekršaje Budva, odjeljenje Bar PP.br.785/20-I od 10.05.2021 godine kojim se okrivljeno pravno lice „Metović International“ doo i Metović Jasmina kao odgovorno lice u pravnom licu oslobađaju krvice jer	Metović international kažnjeno novčanom kaznom u iznosu od 500,00 €, a odgovorno lice Metović Jasmina novčanom kaznom u iznosu od 300,00 €.				

R/B r	Broj predmeta	Postupak pred AZZK		Podnijet zahtjev sudu	Odluka suda za prekršaje	Određena kazna	Podnijet zahtjev tužilaštву	Kontrolni zahtjev podnesen sudu	Napomena	
		Zaključa k o pokretan ju postupka	Rješenje							
					nije dokazano da su učinili prekršaj. Viši sud za prekršaje je Rješenjem PŽP.br.1216/21-1 od 18.10. 2021.godine uvažio žalbu Agencije, poništio rješenje PP.br.785/20-I od 10.05.2021.godine i predmet vratio na ponovni postupak.					
13	04-UPI- 18/1-20 „Auto kuća Šćekić“ doo Bar			12.05.2020. godine Sud za prekršaje Budva, Odjeljenje Bar Žalba AZZK na rješenje PP.782 /20-I od 10.05. 2021. godine	Rješenje Suda za prekršaje Budva, odjeljenje Bar PP.br.782 /20-I od 10.05.2021 godine, kojim se okrivljeno pravno lice „Auto kuća Šćekić“ doo i Šćekić Rajko kao odgovorno lice u pravnom licu oslobađaju krivice jer nije dokazano da su učinili prekršaj Viši sud za prekršaje je Rješenjem PŽP.br.1099/21-7-1 od 18.10. 2021.godine, uvažio žalbu Agencije, poništio rješenje PP.br.782/20-I od 10.05.2021.godine i predmet vratio na ponovni postupak. Rješenje Suda za prekršaje Budva, odjeljenje Bar PP.br.1999/21-I od 17.03.2022.godine, kojim se doo Šćekić i odgovorno lice Rajko Šćekić oglašavaju krivim. Viši sud za prekršaje je Rješenjem PŽP.br.980/22-1 od 28.11.2022.godine odbio žalbu adv.Milonje Raičevića i potvrđio rješenje PP.br.1999/21-I od 17.03.2022.godine	Pravno lice DOO Šćekić kažnjeno novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 €, a odgovorno lice u pravnom licu Rajko Šćekić 300,00 €.				
14	04-UPI- 18/1-20		16. 03. 2020.	12.05.2020. godine Sud za prekršaje	Rješenje Suda za prekršaje Budva, odjeljenje Bar PP.br.786/20-II od					

R/B r	Broj predmeta	Postupak pred AZZK		Podnijet zahtjev sudu	Odluka suda za prekršaje	Određena kazna	Podnijet zahtjev tužilaštву	Kontrolni zahtjev podnesen sudu	Napomena
		Zaključa k o pokretan ju postupka	Rješenje						
	„A3 Team“ doo Bar			Budva, Odjeljenje Bar Žalba Agencije na Rješenje PP. br.786/20-II od 05.10.2022. godine	05.10.2022. godine kojim se okriviljeno pravno lice DOO A3 TEAM i Miloš Knežević kao odgovorno lice u pravnom licu oslobađaju krivice jer nije dokazano da su učinili prekršaj				
15	UPI-04- 354/21-56/3 „DMD Delta“ doo Podgorica		29. 04. 2021.	11.05. 2021.godine Sud za prekršaje Podgorica					
16	UPI-04- 354/22-43/1 „Ina Crna Gora“		06.04. 2022.	Sud za prekršaje Podgorica 12.05.2022.godin e					
17	UPI-04- 354/22-43/1 „Jugopetro I“ AD Podgorica		06.04. 2022.	Sud za prekršaje Podgorica 12.05.2022. godine					
18	UPI-04- 354/22-45/1 „Veterinars ka komora“ Crne Gore		14. 04. 2022	Sud za prekršaje Podgorica 26.05.2022. godine					
19	UPI-04- 354/21-33/6 “Mtel” doo Podgorica		Rješenje o odbrenju koncentraci je 20.05. 2021.	29.04.2021. godine Sud za prekršaje Podgorica					
20	UPI-04- 354/21- 112/20 “Mercator- CG“ doo		Rješenje o odbrenju koncentraci je 02.12. 2021.	21.12.2021. godine Sud za prekršaje Podgorica					
21	UPI-04- 354/22- 62/11 “HIFA OIL CG”		Rješ.o odbr.konce ntracije 07.11.2022.	23.12.2022. godine Sud za prekršaje Podgorica					

8. SEKTORSKE ANALIZE

Agencija je u izvještajnom periodu sprovodila istraživanja tržišta u cilju boljeg razumijevanja pojedinih sektora, odnosno relevantnih tržišta, dubinskih analiza tržišta ili pojedine prakse na tržištu, i to prije svega na tržištima koja ukazuju na slabosti njegovog funkcionisanja.

Imajući u vidu predmetne aktivnosti tokom izvještajnog perioda, ukazujemo da je Agencija izvršila sljedeće aktivnosti:

- Analiziranje podataka na tržištu hljeba, specijalnog zdravog hljeba i peciva na relevantnom geografskom tržištu Crne Gore, za potrebe inicijative;
- Analiziranje podataka tržišta maloprodaje (tržni centri) na relevantnom geografskom tržištu Glavnog Grada, za potrebe predmeta;
- Postupak analize uslova konkurenčije na tržištu postprodajnih usluga, obuhvatajući garanciju, servisne usluge, promet i korišćenje rezervnih djelova za motorna vozila.

U toku su Analiza nafte i naftnih derivata na teritoriji Crne Gore, Analiza maloprodaje i veleprodaje prehrambenih proizvoda na teritoriji Crne Gore i Analiza prodaje piva na teritoriji Crne Gore (za potrebe predmeta).

NENAJAVLJENI UVIDI

- Agencija je dana 6.04.2022. godine po pokrenutom ispitnom postupku po službenoj dužnosti, **izvršila nenajavljeni neposredni uvid u poslovnim prostorijama društva „INA - CRNA GORA“ DOO POSLOVNO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU PROMET I USLUGE PODGORICA, na relevantnom tržištu prodaje auto plina - TNG (tečnog naftnog gasa)** na teritoriji Crne Gore. Prikupljanje podataka neposrednim uvidom je ocijenjeno kao neophodno radi ispitivanja postojanja akata koji za cilj ili posljedicu imaju ili mogu imati sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje konkurenčije u smislu člana 8 stav 1 tačka 1 i 6 Zakona o zaštiti konkurenčije („Sl. list CG“, br. 44/12, 13/18 i 145/21).
- Agencija je dana 14.04.2022. godine, po pokrenutom ispitnom postupku po službenoj dužnosti, **izvršila nenajavljeni uvid u poslovnim prostorijama VETERINARSKE KOMORE CRNE GORE, na relevantnom tržištu pružanja veterinarskih usluga na teritoriji Crne Gore**. Prikupljanje podataka neposrednim uvidom je ocijenjeno kao neophodno radi ispitivanja postojanja akata koji za cilj ili posljedicu imaju ili mogu imati sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje konkurenčije u smislu člana 8 stav 1 tačka 1 Zakona o zaštiti konkurenčije („Sl. list CG“, br. 44/12, 13/18 i 145/21).

9. MEĐUNARODNA SARADNJA

Međunarodna saradnja Agencije za zaštitu konkurenčije se odnosi na unapređenje saradnje i odnosa sa drugim državnim i međunarodnim organizacijama o pitanjima koja se tiču konkurenčije.

9.1. ICN - Međunarodna mreža tijela za zaštitu konkurenčije

Agencija je članica ICN - International Competition Network od 2007. godine. Saradnja u okviru ove mreže nastavila se i tokom 2022. godine. ICN je međunarodno tijelo isključivo posvećeno sprovođenju Zakona, čiji su članovi nacionalna i multinacionalna tijela za zaštitu konkurenčije. ICN organizuje godišnje konferencije i radionice, kojim se želi pružiti prilika da se razgovara o projektima radnih grupa, oformljenih između članova ICN-a, kao i njihovom sprovođenju.

9.2. RCC:OECD-GVH

Agencija je aktivna u projektima Regionalnog centra za konkurenčiju u Budimpešti (RCC), koji predstavlja partnerski projekat Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD-a) i mađarskog tijela za zaštitu konkurenčije (GVH), s ciljem pružanja pomoći u jačanju kapaciteta i sprovođenju politike zaštite konkurenčije u regionima istočne, jugoistočne i centralne Evrope, kroz organizovanje radionica za predstavnike tijela za zaštitu konkurenčije.

9.3. Evropska Energetska Zajednica (EEZ)

Agencija je potpisnica Ugovora o osnivanju EEZ mreže, zaključenog između tijela za zaštitu konkurenčije regiona i Sekretarijata Evropske Energetske Zajednice, 23.11.2012. godine, u Beču. EEZ je usmjerena na investicije, ekonomski razvoj, sigurnost snadbijevanja energijom, socijalnu stabilnost i predstavlja prvi institucionalni projekat pokrenut od strane zemalja jugoistične Evrope koje nisu članice EU. Svrha Evropske energetske zajednice mreže za zaštitu konkurenčije je da pruži doprinos koherentnoj i dosljednoj primjeni i sprovođenju pravnih tekovina koje se odnose na zaštitu konkurenčije u sektorima struje, gasa i nafte, unutar zemalja potpisnica i na regionalnim tržištima. Koherentna i dosljedna primjena i sprovođenje pravila konkurenčije Evropske unije će pomoći otvaranju tržišta, unaprjeđenje zaštite potrošača i podsticaja investicija u regionu.

Evropska energetska zajednica mreža tijela za zaštitu konkurenčije, služi kao platforma za promovisanje saradnje, razmjene iskustava i razvijanje najbolje prakse u pogledu politike zaštite konkurenčije.

9.4. UNCTAD – Diskusiona grupa za međunarodnu saradnju

Agencija je na dobrovoljnoj osnovi članica Diskusione grupe za međunarodnu saradnju UNCTAD (konferencija UN za trgovinu i razvoj), koja broji preko 30 članova, uključujući organe za zaštitu konkurenčije, međunarodne organizacije i razvojne partnere, koji su geografski zastupljeni u različitim regionima i podregionima širom svijeta.

9.5. Bilateralna saradnja

U skladu sa unaprijeđenjem bilateralne saradnje sa zemljama članicama, a u cilju ispunjenja jedne od preporuka sa Pododbora za unutrašnje tržište i konkurenčiju održanog 2022. godine u Briselu, u narednom periodu će biti formalizovana saradnje između ministarstava ekonomije dvije zemlje kroz potpisivanje memoranduma o saradnji između Agencije za zaštitu konkurenčije sa jedne strane i Ministarstva za ekonomski pitanja i klimatsku akciju SR Njemačke i Bundeskartela sa druge strane. U fokusu saradnje će biti obuka službenika Agencije kroz planirane aktivnosti u skladu sa Radnim planom koji će biti sproveden tokom 2023. godine. Radni plan se sastoji od šest različitih komponenti od kojih su četiri posvećene konkurenčiji, jedna državnoj pomoći i jedna unaprijeđenju IT alata koje Agencija koristi.

Agencija je krajem 2021. godine otpočela bilateralnu saradnju i sa slovačkim tijelom za zaštitu konkurenčije „Proposals for Bilateral-Technical Support to Montenegro“, koja se nastavila i uspješno okončala u 2022. godini.

Agencija je aktivna na polju saradnje sa inostranim agencijama i drugim tijelima nadležnim za područje zaštite konkurenčije, međunarodnim organizacijama i institucijama, kao što su Energetska zajednica (Energy Community), Evropska Banka za obnovu i razvoj/EBRD i dr.

9.6. Ostalo / Upitnici

Agencija aktivno učestvuje u radu međunarodnih platformi i organizacija i kada je u pitanju dostavljanje relevantnih informacija, te je u izvještajnom periodu popunjavalaa upitnike za potrebe izrade Handbook of Competition Enforcement Agencies - Priručnika o tijelima za zaštitu konkurenčije (iz cijelog svijeta) za 2022. godinu i Handbook of Competition Economics – Priručnika za ekonomiju u konkurenčiji za 2022. godinu Global Competition Review-a (GCR-a), koji predstavlja vodeći svjetski časopis iz oblasti konkurenčije, kao i upitnike za potrebe projekata UNCTAD-a, OECD-a i CEFTA-e.

9.7. STO - Pregled trgovinskih politika

Rješenjem u skladu sa Zaključkom Vlade iz 2017. godine Agencija za zaštitu konkurenčije je članica Radne grupe za sprovođenje procesa pregleda trgovinskih politika, praćenje i implementaciju pravne tekovine STO i obaveza preuzetih članstvom u STO.

9.8. Pomoć i podrška Agenciji procesu pristupanja EU i Monitoring EU

Agencija ima intenzivnu saradnju sa Delegacijom Evropske unije u Podgorici, kroz redovno dostavljanje izvještaja o aktivnostima u pogledu zakonodavnog napretka, implementacije, administrativnih kapaciteta, međunarodne saradnje, te ostalih aktivnosti. U cilju daljih aktivnosti na ovom planu, u junu 2022. godine održan je Sastanak Pododbora za unutrašnje tržište i konkurenčiju u Briselu i istom su prisustvovali predstavnici Agencije, gdje su izvijestili predstavnike Evropske komisije o realizovanim aktivnostima u dijelu nadležnosti Agencije u periodu od prethodnog sastanka Pododbora.

9.9. IPA 2014 Instrument za pretpripravku podršku za godišnji akcioni plan za 2014. godinu (CAP 2014)

Projekat pod nazivom „Unaprjeđenje i jačanje institucionalnog i pravnog okvira u obasti državne pomoći i javnih nabavki“ je uspješno okončan u decembru 2022. godine koji je predviđen programom IPA 2014. Uz finansijsku podršku Evropske unije i Vlade Crne Gore, u protekle četiri godine, sproveden je projekat „Unaprjeđenje i jačanje institucionalnog i pravnog okvira u oblasti javnih nabavki i državne pomoći“. Projekat se sastojao iz dvije komponente usmjerene na pružanje podrške u oblastima državne pomoći i javnih nabavki. Cilj projekta je bilo povećanje efikasnosti, djelotvornosti i transparentnog upravljanja crnogorskim javnim finansijama u skladu sa standardima Evropske unije, što je i ostvareno kroz unaprjeđenje pravnog i operativnog okvira za sprovođenje pomenutih politika u Crnoj Gori. Projekat je stvorio dobru osnovu da crnogorske institucije, u čijoj nadležnosti se nalaze oblasti konkurenčije i javnih nabavki, budu spremne da odgovore na sve izazove koji čekaju Crnu Goru na putu ka punopravnom članstvu. U okviru projekta, pored stalne podrške zaposlenima na poslovima državne pomoći, bili su ciljani seminari i obuke za davaoce, korisnike, ali i za pravosudne organe, a sve u cilju jačanja svijesti o važnosti ove politike i njene potpune implementacije. Takođe, jedan od zadataka projekta bio je i uspostavljanje registra državnih pomoći, koji je objedinio sve podatke o dodijeljenim državnim pomoćima u Crnoj Gori od uspostavljanja sistema 2007. godine, i koji će biti izvor i baza podataka za lakši rad, preglednost i transparentnost mjera državnih pomoći, kao i samo izvještavanje.

9.10. IPA 2020 Increasing the capacity of institutions harmonising and implementing of EU acquis in the area of Competitiveness and Innovation

U 2022. godini, započela je i implementacija projekta pod nazivom „Unaprjeđenje kapaciteta institucija za usklađivanje i sprovođenje EU acquis u oblasti konkurentnosti i inovacija“, koji se finansira iz predpristupnih IPA fondova. Usvojen je početni izvjestaj ovog projekta i u toku je dalja implementacija.

10. DRŽAVNA POMOĆ

10.1. Zakonodavni okvir i podzakonski akti

Zakonom o kontroli državne pomoći iz 2018. godine, propisuju se uslovi i postupak dodjele i kontrole namjenskog korišćenja državne pomoći, radi zaštite konkurenčije i ispunjavanja obaveza preuzetih potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Saglasno članu 2 Zakona o kontroli državne pomoći, državna pomoć je:

- 1) finansijska pomoć koja se direktno ili indirektno dodjeljuje iz državnog budžeta, odlukom Vlade Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), budžeta opštine, odlukom nadležnog organa opštine, uključujući fondove Evropske unije i druge javne fondove;
- 2) pomoć koja se dodjeljuje korisnicima koji obavljaju privrednu djelatnost, čime se dovode u povoljniji položaj u odnosu na druge učesnike na tržištu;
- 3) finansijska pomoć koja se ne pruža privrednim društvima pod istim uslovima, ili se pruža selektivno privrednim društvima na osnovu veličine privrednog društva, mjesta poslovanja ili mjesta registracije, ili je namijenjena jednom privrednom društvu; i
- 4) pomoć koja ugrožava konkurenčiju i utiče na trgovinu između Crne Gore i drugih država suprotno potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Podzakonski akti donešeni u 2021. godini:

- 1) Pravilnik o izmjeni Pravilnika o Listi pravila državne pomoći („Sl. list CG“, br. 15/22).
- 2) Pravilnik o izmjeni Pravilnika o načinu podnošenja prijave i obrascu prijave za državnu pomoć („Sl. list CG“, br. 15/22).
- 3) Pravilnik o izmjenama Pravilnika o Listi pravila državne pomoći („Sl. list CG“, br. 52/22).
- 4) Uredba o prestanku važenja Uredbe o načinu vođenja evidencije o državnoj pomoći („Sl. list CG“, br. 83/22).
- 5) *Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije o državnoj pomoći* („Sl. list CG“, br. 85/22).

10.2. IMPLEMENTACIJA ZAKONA O KONTROLI DRŽAVNE POMOĆI

Odluke Agencije u 2022. godini

U nastavku teksta su odluke Agencije donešene u 2022. godini. Ukupno je donešeno 45 odluka, od čega:

- 2 rješenja o pokretanju postupaka naknadne kontrole;
- 7 rješenja u postupcima prethodne kontrole;
- 24 mišljenja u postupcima prethodne kontrole i
- 12 rješenja u postupcima naknadne kontrole.

Sve odluke su javno dostupne na internet stranici Agencije.

Rješenja donešena u postupku prethodne kontrole:

1. Ministarstvo ekonomskog razvoja - (Rješenje Savjeta Agencije od 16.02.2022. godine) (Program za razvoj i promociju zanatstva);
2. Ministarstvo ekonomskog razvoja - (Rješenje Savjeta Agencije od 16.02.2022. godine) (Program za unapređenje konkurentnosti);
3. Ministarstvo ekonomskog razvoja - (Rješenje Savjeta Agencije od 16.02.2022. godine) (Program za razvoj prerađivačke industrije);
4. JU Filmski centar Crne Gore - (Rješenje Savjeta Agencije od 16.03.2022. godine) (Predlog programa državne pomoći za sufinansiranje proizvodnje kinonematskikh djela za 2022. godinu.);
5. Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta Rješenja Savjeta Agencije od 22.03.2022. godine, (Nacrt Programa državne pomoći) ;
6. Opština Rožaje – Rješenje Savjeta Agecnije o obustavi, od 17.06.2022. godine i
7. Investiciono razvojni fond Crne Gore AD -(Rješenje Savjeta Agencije od 16.12.2022. godine).

Mišljenja:

1. Ministarstvo finansija i socijalnog staranja - (Mišljenje Savjeta Agencije od 14.01.2022. godine - Predlog carinskog zakona;
2. Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Mišljenje Savjeta Agencije 22.03.2022. godine - Isplata subvencija Nacionalnim parkovima;
3. Opština Bijelo Polje, Mišljenje Savjeta Agencije od 13.05.2022. godine - Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju biznih zona;
4. Ministarstvo kapitalnih investicija - Mišljenje Savjeta Agencije od 17.06.2022. godine – Izgradnja mosta na Tari;
5. Uprava pomorske sigurnosti i upravljanja lukama, Mišljenje Savjeta Agencije od 17.06.2022. godine – Aneks Ugovora o koncesiji;

6. Ministarstvo finansija, Mišljenje Savjeta Agencije od 06.07.2022. godine – Crnogorska razvojna banka;
7. Ministarstvo zdravlja Mišljenje Savjeta Agencije od 22.07.2022. godine - Opšta bolnica Meljine;
8. Ministarstvo kapitalnih investicija Mišljenje Savjeta Agencije od 22.07.2022. godine - Državna garancija za Željeznički prevoz AD;
9. Fond za inovacije, Mišljenje Savjeta Agencije od 05.08.2022. godine, Neprivredne djelatnosti fonda;
10. Ministarstvo kapitalnih investicija, Mišljenje Savjeta Agencije od 28.10.2022. godine, Izdavanje garancije Željeznička infrastruktura AD;
11. Ministarstvo poljoprivrede šumarstva i vodoprivrede, Mišljenje Savjeta Agencije od 07.11.2022. godine, Zakon o strukturnim mjerama i državnoj pomoći u ribarstvu i akvakulturi;
12. Opština Bijelo Polje Mišljenje Savjeta Agencije od 07.11.2022. godine, Uredba o biznis zonama;
13. Opština Mojkovac, Mišljenje Savjeta Agencije od 13.10.2022. godine, Odluka skupštine Opštine o sufinansiranju;
14. Ministarstvo prosvjete Mišljenje Savjeta Agencije od 27.10.2022. godine, Produženje roka garancije SZ „Solidarno“;
15. Opština Pljevlja Mišljenje Savjeta Agencije od 07.11.2022. godine, DOO „Vodovod“ Pljevlja;
16. Ministarstvo kapitalnih investicija, Mišljenje Savjeta Agencije od 07.11.2022. godine, Izmirivanje duga Zavoda za geološka istraživanja;
17. Ministarstvo kapitalnih investicija, Mišljenje Savjeta Agencije od 07.11.2022. godine, Predlog Zakona o željeznici;
18. Ministarstvo sporta i mlađih, Mišljenje Savjeta Agencije od 11.11.2022. godine, Finansiranje NVO iz oblasti sporta;
19. Ministarstvo kapitalnih investicija, Mišljenje Savjeta Agencije od 11.11.2022. godine, Izdavanje državne garancije željezničkom prevozu AD;
20. Investiciono razvojni fond, Mišljenje Savjeta Agencije od 13.12.2022. godine, Predlog godišnjeg plana rada za 2023. godinu;
21. Ministarstvo prosvjete, Mišljenje Savjeta Agencije od 13.12.2022. godine, Produženje roka garancije SZ „Solidarno“;
22. Ministarstvo kapitalnih investicija, Mišljenje Savjeta Agencije od 16.12.2022. godine, Zavod za geološka istraživanja UOEI;
23. Ministarstvo kapitalnih investicija Mišljenje Savjeta Agencije od 26.12.2022. godine, Osnivanje kompanije Jonsko jadranski plinovod i
24. Agencija za elektronske medije, Mišljenje Savjeta Agencije od 29.12.2022. godine, Pravilnik o raspodjeli sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija.

Pokrenuti postupci naknadne kontrole:

1. Opština Tuzi - mjere za ublažavanje finansijskih posljedica nastalih uslijed pandemije COVID-19 u Opštini Tuzi i
2. JU Filmski centar Crne Gore - dodjela sredstava za sufinansiranje kratkometražnih igranih filmova u doba pandemije COVID-19.

Rješenja donešena u postupku naknadne kontrole:

1. **Opština Ulcinj** - Odluka o donošenju Programa mjera ekonomске podrške za građane i privrednike Ulcinja za vrijeme trajanja pandemije izazvane korona virusom br. 01-682/20-2 od 05.05.2020. godine; i Odluka o donošenju mjera ekonomске podrške za zakupce opštinskog zemljišta na teritoriji Opštine Ulcinj radi ublažavanja posljedica pandemije izazvane korona virusom („Sl. list CG - opštinski propisi“, br. 2/21).
2. **Opština Tivat** - Odluka o donošenju mjera za podršku privredi u Opštini Tivat („Sl. list CG-opštinski propisi“, br. 9/21).
3. **Opština Herceg Novi** - Zaključak o utvrđivanju mjera i olakšica za prevazilaženje posledica izazvanih epidemijom zarazne bolesti COVID-19 („Sl. list CG - opštinski propisi“, br. 014/20).
4. **Opština Nikšić** - Odluka o mjerama podrške građanima i privrednim subjektima na teritoriji Opštine Nikšić radi ublažavanja posljedica koronavirusa („Sl. list CG - opštinski propisi“, br. 045/20); Zaključak Opštine Nikšić br. 02-031-362/2 od 01.02.2021. godine i Zaključak Opštine Nikšić br. 02-031-2927/1 od 31.12.2020. godine.
5. **Opština Tuzi** - Odluka o mjerama za ublažavanje finansijskih posljedica nastalih uslijed pandemije COVID-19 u opštini Tuzi („Sl. list CG - opštinski propisi“, br. 010/21); Odluka o izmjenama Odluke o mjerama za ublažavanje finansijskih posljedica nastalih uslijed pandemije COVID-19 u Opštini („Sl. list CG - opštinski propisi“, br. 048/20); i Odluka o mjerama za ublažavanje finansijskih posljedica nastalih uslijed pandemije COVID-19 u Opštini Tuzi („Sl. list CG - opštinski propisi“, br. 020/20, 024/20 i 048/20).
6. **Opština Kotor** - Odluka o donošenju seta mjera za podršku privrednicima i građanima Opštine Kotor („Sl. list CG - opštinski propisi“, br. 015/20), Odluka o donošenju seta mjera za podršku privrednicima i građanima Opštine Kotor („Sl. list CG - opštinski propisi“, br. 024/20), Odluka o dopuni Odluke o donošenju seta mjera za podršku privrednicima i građanima Opštine Kotor („Sl. list CG - opštinski propisi“, br. 029/20), Odluka o donošenju seta mjera za podršku privrednicima i građanima Opštine Kotor („Sl. list CG - opštinski propisi“, br. 010/21) i Ispravka Odluke o donošenju seta mjera za podršku privrednicima i građanima Opštine Kotor („Sl. list CG - opštinski propisi“, br. 012/21 od 29.04.2021. godine).
7. **Opština Budva** - Odluka o načinu utvrđivanja obaveze po osnovu zakupa nepokretnosti u vlasništvu Opštine Budva i lokalne komunalne takse do kraja 2020. godine („Sl. list CG - opštinski propisi“, br. 40/20); Odluka o porezu na nepokretnost

(„Sl. list CG - opštinski propisi”, br. 43/19 i 40/20); Odluka o naknadama za korišćenje opštinskih puteva („Sl. list CG - opštinski propisi”, br. 29/12 i 40/20); Odluka o lokalnim komunalnim taksama Opštine Budva („Sl. list CG - opštinski propisi”, br. 19/20 i 40/20); i Odluka o lokalnim administrativnim taksama („Sl. list CG - opštinski propisi”, br. 33/13 i 40/20).

8. **JU Filmski centar Crne Gore** - Odluka Savjeta JU Filmski centar Crne Gore br. 1465 od 18.12.2020. godine.
9. **Prijestonica Cetinje** - sredstva dodijeljena za realizaciju sportskih aktivnosti i sportskih dešavanja.

Agencija je u 2022. godini u postupcima naknadne kontrole državne pomoći donijela i tri (3) rješenja kojima je naložila **povraćaj neusklađene državne pomoći**, i to u sljedećim predmetima:

1. **Ministarstvo kapitalnih investicija** - Društvo za transport putnika i robe u vazdušnom saobraćaju "Montenegro Airlines" a.d. Podgorica (Rješenjem St.br. 164/2021 od 28.04.2021. godine otvara se stečajni postupak). Agencija je naložila Ministarstvu kapitalnih investicija povraćaj nezakonito dodijeljene neusklađene pomoći u iznosima od: 2.824.000,00 eura, po osnovu Zaključka Vlade Crne Gore br. 07-118 od 20.06.2019. godine; 3.800.000,00 eura, po osnovu Zaključka Vlade Crne Gore br. 07-210 od 29.10.2019. godine; 501.641,21 eura, po osnovu Zaključka Vlade Crne Gore br. 07-2641 od 20.05.2020. godine; i 79.060,23 eura, po osnovu Zaključka Vlade Crne Gore br. 07-3062 od 11.06.2020. godine i naložila da to ministarstvo bez odlaganja, a najkasnije u roku od četiri (4) mjeseca od dana prijema tog rješenja, preduzme mjere neophodne za povraćaj neusklađene državne pomoći. Montenegro Airlines je podnio tužbu Upravnom sudu Crne Gore protiv Rješenja Agencije i upravni spor je u toku. Ministarstvo kapitalnih investicija je dostavilo obavještenje o preduzetim mjerama za povraćaj neusklađene državne pomoći.
2. **Ministarstvo kapitalnih investicija** - „Barska plovidba” AD Bar, Agencija je naložila Ministarstvu kapitalnih investicija povraćaj nezakonito dodijeljene državne pomoći i naložila da to ministarstvo utvrdi sve iznose neusklađene državne pomoći dodijeljene davanjem državne garancije kao i otplate dospijelih a neizmirenih rata u vezi sa kreditnim aranžmanom koji se odnosi na dva broda u vlasništvu Barske plovidbe AD Bar, te da sačini i Agenciji za zaštitu konkurenциje dostavi plan povraćaja sa mjerama i rokovima za njegovu realizaciju ili obavještenje o preduzetim mjerama za povraćaj neusklađene državne pomoći i da bez odlaganja, a najkasnije u roku od četiri (4) mjeseca od dana prijema tog rješenja, preduzme mjere neophodne za povraćaj neusklađene državne pomoći. Barska plovidba AD Bar je podnijela tužbu protiv Upravnog sudu Crne Gore protiv Rješenja Agencije i upravni spor je u toku.

Ministarstvo kapitalnih investicija je dostavilo obavještenje o preduzetim mjerama za povraćaj neusklađene državne pomoći i plan povraćaja neusklađene državne pomoći.

3. **Ministarstvo kapitalnih investicija** - „Crnogorska plovidba“ AD Kotor, Agencija je naložila Ministarstvu kapitalnih investicija povraćaj nezakonito dodijeljene državne pomoći i naložila da to ministarstvo utvrdi sve iznose neusklađene državne pomoći dodijeljene davanjem državne garancije kao i otplate dospjelih a neizmirenih rata u vezi sa kreditnim aranžmanom koji se odnosi na brodove u vlasništvu „Crnogorske plovidbe“ AD Kotor, te da sačini i Agenciji za zaštitu konkurenčije dostavi plan povraćaja sa mjerama i rokovima za njegovu realizaciju ili obavještenje o preduzetim mjerama za povraćaj neusklađene državne pomoći i da bez odlaganja, a najkasnije u roku od četiri (4) mjeseca od dana prijema tog rješenja, preduzme mjere neophodne za povraćaj neusklađene državne pomoći. Ministarstvo kapitalnih investicija je dostavilo obavještenje o preduzetim mjerama za povraćaj neusklađene državne pomoći i plan povraćaja neusklađene državne pomoći.

Korisnici državne pomoći (u predmetnim slučajevima: Montenegro Airlines, Barska plovidba AD Bar i Crnogorska plovidba AD Kotor), dužni su da vrate neusklađene državne pomoći utvrđenje pomenutim rješenjima, a na koje se obračunava kamata za period od dodjele pomoći do dana donošenja ovog rješenja o povraćaju i plaća zatezna kamata u skladu sa zakonom kojim se uređuje zatezna kamata.

Nakon donošenja rješenja o povraćaju nezakonite ili neusklađene državne pomoći, Agencija nema zakonske nadležnosti u odnosu na praćenje realizacije povraćaja, već je obaveza sačinjavanja plana povraćaja nezakonite ili neusklađene državne pomoći, kao i utvrđivanje mjera i rokova za njegovu realizaciju na davaocu državne pomoći, a sve u skladu sa pravilima i propisima koji se primjenjuju na povraćaj nezakonite ili neusklađene državne pomoći.

11. ZAKLJUČAK

Rezultati ostvareni u 2022. godini, potvrđuju ostvarenje zacrtanih ciljeva sa nivoa Agencije, prvenstveno usmjerenih na jačanje nadzorne uloge, dakle na vođenje postupaka i donošenje odluka u predmetima koji imaju prioritetan značaj za ekonomiju Crne Gore i njene građane. Takođe, Agencija je u 2022. godini posebnu pažnju posvetila okončanju postupaka naknadne kontrole državne pomoći dodijeljene u svrhu podrške privredi u aktuelnoj pandemiji oboljenja COVID 19, kao i okončanju složenih postupaka nakadne kontrole državne pomoći, pokrenutih u periodu 2020. i 2021. godine. Sa aspekta utvrđivanja povreda konkurenциje, zapaženo je povećanje broja neposrednih uvida koje je Agencija uspješno sprovedla u postupcima utvrđivanja zabranjenih sporazuma.

Ovim izvještajem su obuhvaćene sve aktivnosti, poslovi i postupci koje je Agencija obavljala tokom izvještajnog perioda, a u skladu sa ovlašćenjima i nadležnostima sadržanim u Zakonu o zaštiti konkurenциje i Zakonu o kontroli državne pomoći, kao i nizu podzakonskih akata koji detaljnije uređuju pojedina pitanja iz područja politike i prava zaštite konkurenциje i državne pomoći.

U izvještajnom periodu je evidentno povećanje obima postupanja u svim segmentima, zatim unaprjeđenje saradnje sa međunarodnim i domaćim institucijama, te drugim aktivnostima neophodnim za ostvarenje navedenih ciljeva. S tim u vezi, predmetne aktivnosti Agencije upućuju na stvaranje uslova za ekonomski rast koji se zasniva na inovacijama i novim ulaganjima, povećanju produktivnosti, rastu zaposlenosti, te jačanju sposobnosti crnogorske ekonomije. Dodatno, nastojalo se ka postizanju pune transparentnosti dodjele državne pomoći kroz registre državne pomoći (opšti, de minimis, COVID-19 i povraćaj pomoći), koji su javno dostupni svim građanima na internet stranici Agencije. Uspostavljanju i objedinjavanju ovih registara, prethodile su mnogobrojne obuke davalaca državne pomoći, organizovane od strane Agencije, s obzirom da su davaoci državne pomoći dužni da unose podatke o državnim pomoćima u odgovarajuće registre.

Transparentan pravni okvir, profesionalne institucije i efikasna implementacija predstavljaju osnov koji u značajnoj mjeri, doprinose razvoju nacionalne ekonomije. Međutim, treba imati na umu da cilj i svrha rada Agencije nije represivna uloga u smislu primarnog utvrđivanja povreda i kažnjavanje učesnika, već uspostавanje pozitivnog poslovnog okruženja na tržištu, što uključuje i razvoj svijesti o prihvatljivim obrascima ponašanja i poslovanja na tržištu.

Teži se daljem kontinuiranom unaprjeđenju sistema zaštite konkurenциje i kontrole državne pomoći i u narednom periodu mora fokusirati na tri elementa, i to: Crna Gora mora pokazati da se neophodni pravni okvir, održava i razvija u skladu sa razvojem zakonskih rješenja na nivou EU, administrativni kapaciteti se moraju ojačati i biti efikasniji, i konačno, ali i

odlučujuće, da sve relevantne institucije u Crnoj Gori pokazuju konkretnе rezultate primjene antimonopolske politike i kontrole državne pomoći kroz efikasnu primjenu propisa.

Za članstvo u Evropskoj uniji potrebno je zadovoljiti kako političke, tako i određene ekonomski kriterijume. Na polju zaštite konkurenциje ovi kriterijumi su u značajno velikoj mjeri ispunjeni, dok se nastoji unaprijediti i oblast državne pomoći koju je Agencija zakonskim izmjenama preuzeila u nadležnost 2018. godine. Takođe Agencija će i dalje vršiti kontinuirano usklađivanje sa pravilima koja se primjenjuju u Evropskoj uniji u oblasti zaštite konkurenциje i kontrole državne pomoći i težiti standardima koji vrijede u Evropskoj uniji. Stoga će naše aktivnosti u narednom periodu biti usmjereni upravo na ispunjavanju navedenih uslova i kriterijuma, naravno u mjeri u kojoj je to moguće sa nivoa naše institucije.

Ključni, i svakako najvažniji cilj Agencije u sljedećem periodu, odnosi se na njenu aktivnost sprovođenja prava zaštite konkurenциje sa naglaskom na otklanjanje teških ograničenja konkurenциje i sprovođenje aktivne uloge u saradnji sa Evropskom komisijom, pa će u tom smislu Agencija i dalje nastaviti aktivno sarađivati sa Evropskom mrežom za zaštitu konkurenциje i tijelima za zaštitu konkurenциje drugih država.

Na širem međunarodnom planu, Agencija će nastaviti saradnju sa relevantnim institucijama, kao što su RCC, OECD, GVH i ICN, radi pravilne, kontinuirane i usklađene primjene propisa EU, a naročito će unaprijediti bilateralnu saradnju sa nadležnim upravama Savezne Republike Njemačne, s obzirom na uspostavljeno institucionalno partnerstvo između njemačkih i crnogorskih uprava koje se bave oblastima konkurenциje i državne pomoći

Agencija očekuje punu podršku i saradnju od strane resornih ministarstava i nacionalnih regulatora tržišta, kako u daljoj harmonizaciji nacionalnog zakonodavstva sa *acquis communautaire*-om, tako i u daljoj primjeni i promociji pravila konkurenциje i državne pomoći. Navedeno iz razloga jer i oblast zaštite konkurenциje i kontrole državne pomoći koje su u nadležnosti Agencije, predstavljaju jedan od značajnijih instrumenata i stubova stvaranja i jačanja jedinstvenog ekonomskog prostora, te će Agencija i dalje permanentno raditi na stvaranju boljih uslova na tržištu Crne Gore.

12. ZAVRŠNI RAČUN ZA 2022. GODINU

12.1. Prihodi Agencije

Plan prihoda Agencije za 2022. godinu pripremljen je u skladu sa zaključcima i preporukama Vlade Crne Gore, a na osnovu usaglašenog stava sa Ministarstvom finansija. Ukupan iznos od **657.179,97€** opredijeljen je i sadržan u Budžetu Crne Gore za 2022. godinu.

Tabela 4: Uporedni prikaz ostvarenih prihoda 2021.-2022. godina

PRIHODI	2021. GODINA	2022. GODINA	Promjene u%
BUDŽET CRNE GORE	632.805,64	657.179,97	+ 3,85
NAKNADE *	1.031.376,22	1.017.778,17	- 1,32
DONACIJE I OSTALI IZVORI PRIHODA	—	—	—

Dio prihoda koji se izdvaja po osnovu naknada predviđenih Tarifnikom o visini naknada koje se plaćaju u postupku pred Agencijom za zaštitu konkurenčije iskazuje se na posebnom računu kod Centralne banke Crne Gore.

Sredstva ostvarena po ovom osnovu ne predstavljaju imovinu Agencije i ista su u nadležnosti Ministarstva finansija, tako da Agencija za zaštitu konkurenčije nema pravo raspolaganja sa njima.

12.2. Struktura rashoda

Plan rashoda Agencije zasnovan je na realno očekivanim izdacima za obavljanje redovnih aktivnosti i funkcionisanja Agencije u 2022. godini. Svaka pojedinačna stavka planirana je na osnovu procijenjenih potreba i rashoda iz 2021. godine, korigovana za planirani nivo promjena u 2022. godini.

12.3. Tekući izdaci

Tekući izdaci su planirani u iznosu od **657.179,97€** i čine ih izdaci za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca, materijal i usluge, tekuće održavanje opreme i renta, i to kako slijedi:

12.4. Izdaci za bruto zarade

Izdaci za bruto zarade planirani su iznosom od **400.679,97€** i odnose se na neto zarade stalno zaposlenih, kao i pripadajuće poreze i doprinose u skladu sa utvrđenim zakonskim propisima, a koji se odnose na period u kojem će se zarade i naknade isplaćivati.

12.5. Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za materijal i usluge planirani su u iznosu od **108.733,24€** i odnose se na sve kategorije materijalnih troškova, uključujući troškove materijala, službenih putovanja, reprezentacije, električne energije, komunikacionih usluga, konsultantskih usluga, projekata i studija, usluga stručnog usavršavanja i ostalih usluga Agencije.

Planirani **izdaci za tekuće održavanje opreme i održavanja poslovnih prostorija iznose 15.844,95€**. Kapitalni izdaci u iznosu od **8.500,00€** planirani su za kupovinu nedostajuće opreme (kancelarijski namještaj, kompjuterska oprema i oprema za informacioni sistem). Troškovi po osnovu **rente** opredijeljeni su u iznosu od **61.964,00€**, predviđeni važećim ugovorima o zakupu poslovnog prostora.

12.6. Ostali izdaci i transferi

Ostali izdaci su planirani u iznosu od: **50.748,00€**, a čine ih izdaci po osnovu ugovora o dijelu, izdaci po osnovu troškova sudske postupaka, izrade i održavanja softvera, izdaci po osnovu osiguranja zaposlenih i imovine, komunalne naknade. Transferi institucijama pojedincima planirani su u iznosu **5.996,80€**.

Prilikom trošenja planiranih sredstava, Agencija je dosljedno poštovala sve zakonske i druge propise, procedure i zaključene ugovore. U sprovođenju procedura i donošenja odluka i rješenja, Agencija se pridržavala principa dosljednosti i usklađenosti sa primjenljivom Regulativom i Pravnim sistemom Crne Gore, a isključivo sa ciljem ostvarivanja funkcije koja joj je povjerena.

Tabela 5: Budžet Agencije za zaštitu konkurenčije za 2022. godinu

Funkcionalna klasifikacija	Ekonomска klasifikacija	Opis	Iznos
40911		Agencija za zaštitu konkurenčije	657.179,97
Program 15004		<i>Trgovina, zaštita konkurenčije,potrošačai intelektualne svojine i unapređenje poslovnog ambijenta</i>	
Potpogram 15 004 004		<i>Sprečavanje narušavanja slobodne konkurenčije i kontrola državne pomoći</i>	657.179,97
SAP KOD			
4091115008; 40911A0158 40911A0159	i 4 41 411 0411 411-1 0411 411-2 0411 411-3 0411 411-4 0411 411-5 412 0411 412-7 413 0411 413-1 0411 413-3 0411 413-4 0411 413-5 0411 413-9 414 0411 414-1 0411 414-2 0411 414-3 0411 414-6 0411 414-7 0411 414-8 0411 414-9 415 0411 415-2 0411 415-3 417 0411 417-1 419 0411 419-1 0411 419-2 0411 419-3 0411 419-4 0411 419-6 0411 419-9 43 0411 431 0411 431-8 44 0411 441-5 46 0411 463 0411 4630	<i>Izdaci</i> <i>Tekući izdaci</i> <i>Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca</i> <i>Neto zarade</i> <i>Porez na zarade</i> <i>Doprinosi na teret zaposlenog</i> <i>Doprinosi na teret poslodavca</i> <i>Opštinski prirez</i> <i>Ostala lična primanja</i> <i>Ostale naknade</i> <i>Rashodi za materijal</i> <i>Administrativni materijal</i> <i>Materijal za posebne namjene</i> <i>Rashodi za energiju</i> <i>Rashodi za gorivo</i> <i>Ostali rashodi za materijal</i> <i>Rashodi za usluge</i> <i>Službena putovanja</i> <i>Reprezentacija</i> <i>Komunikacione usluge</i> <i>Advokatske, notarske i pravne usluge</i> <i>Konsultantske usluge, projekti i studije</i> <i>Usluge stručnog usavršavanja</i> <i>Ostale usluge</i> <i>Rashodi za tekuće održavanje</i> <i>Tekuće održavanje građevinskih objekata</i> <i>Tekuće održavanje opreme</i> <i>Renta</i> <i>Zakup objekta</i> <i>Ostali izdaci</i> <i>Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu</i> <i>Izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka</i> <i>Izrada i održavanje softvera</i> <i>Osiguranje</i> <i>Komunalne naknade</i> <i>Ostalo</i> <i>Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru</i> <i>Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru</i> <i>Ostali transferi pojedinaca</i> <i>Kapitalni izdaci</i> <i>Izdaci za opremu</i> <i>Otplata dugova</i> <i>Otplata obaveza iz prethodnih godina</i> <i>Otplata obaveza iz prethodnih godina</i>	657.179,97 648.679,97 400.099,98 280.352,15 31.616,45 57.735,23 24.608,05 5.788,10 5.292,00 5.292,00 26.019,65 15.095,00 0,00 3.561,45 5.423,20 1.940,00 57.657,49 27.833,54 1.579,62 11.693,86 5.962,43 28.666,49 818,07 6.159,58 15.844,95 12.964,05 2.880,90 61.964,00 61.964,00 41.928,00 26.351,00 980,00 18.027,00 3.920,00 1.470,00 5.996,80 5.996,80 8.500,00 8.500,00 1,00 1,00

12.7. Izvršenje Budžeta za 2022. godinu - Završni račun

Agencija je u obavezi da do kraja I kvartala tekuće godine podnese Vladi Završni račun odnosno da u istom roku Vladi i Skupštini Crne Gore dostavi *Izvještaj o radu* za prethodnu godinu, radi usvajanja. S tim u vezi, a shodno Pravilniku o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave („Sl. list CG“, br. 23/14 i 71/19) Agencija je Ministarstvu finansija dana 27.02.2023. godine, pod brojem 01-400/23-185/2 dostavila **Završni račun na propisanim obrascima**.

Agencija nema finansijsku nezavisnost, nema svoj žiro račun, tako da se u potpunosti finansira iz Budžeta Crne Gore, odnosno da je ista budžetska potrošačka jedinica.

Na osnovu iznijetog, jasno je da je Agencija u isključivoj obavezi da svoje finansijsko poslovanje vodi u skladu sa propisima na snazi, vezanim za budžetsko poslovanje, odnosno u skladu sa Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalnih samouprava, te da sačinjava finansijske iskaze u skladu sa Pravilnik o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

S tim u vezi, Agencija će svoje finansijsko poslovanje i dalje sprovoditi u skladu sa propisima budžetskih potrošačkih jedinica.

12.8. Opšti prihodi

U skladu sa Zakonom o budžetu Crne Gore za 2022. godinu („Sl. list CG“, br. 109/22 od 3.10.2022. godine), Agenciji su po programu spriječavanja narušavanja slobodne konkurenциje i kontrole državne pomoći, kao potrošačkoj jedinici broj 40911, opredijeljena i odobrena sredstva za fiskalnu 2022. godinu u ukupnom iznosu od **657.179,97€**.

12.9. Prihodi od djelatnosti Agencije

Zakonom je predviđeno, između ostalog, da se sredstva neophodna za rad Agencije obezbjeđuju i iz naknada koje se plaćaju Agenciji u skladu sa nadležnostima iz Zakona.

Po tom osnovu, a u skladu sa članom 24 stav 3 Zakona, Agencija je, uz saglasnost Vlade Crne Gore, donijela Tarifnik o visini naknada koje se plaćaju u postupku pred Agencijom (u daljem tekstu: Tarifnik). **Sredstva koja su u 2022. godini, u skladu sa Tarifnikom ostvarena, uplaćivana su na posebne uplatne račune. Agencija nije bila korisnik, odnosno nije imala mogućnost raspolažanja istim, osim na pravo uvida u podatke – odnosno izvode uplatnih računa. Sredstva su u nadležnosti Ministarstva finansija ne predstavljaju**

imovinu Agencije. Cjelokupan iznos izdvojenih sredstava po osnovu naknada koje se plaćaju Agenciji, na kraju kalendarске godine, prenešen je u Budžet Crne Gore.

S tim u vezi, Agencija nije ni bila u obavezi i nije pripremala izjave primaoca za ove prihode u skladu sa tačkom 57 Uputstva o radu državnog trezora. Iz tih razloga, ovi prihodi nijesu ni obuhvaćeni priloženim Završnim računom Agencije za 2022. godinu.

Konačno, treba istaći da je Agencija na dan 31.12.2022. godine, na osnovu naknada koje se plaćaju u postupcima pred Agencijom, na osnovu uvida u izvode banke prihodovala 1.017.778,17€, koji je na kraju 2022. godine prenešen u Budžet CG.

12.10. Ostali prihodi

U 2022. godini nije bilo prihoda po ostalim osnovama.

12.11. Izdaci

Pregled planiranih i ostvarenih izdataka budžeta Agencije za 2022. godinu, sa procentom ostvarenja.

Tabela 6: Pregled planiranih i ostvarenih izdataka budžeta Agencije za 2022. godinu, sa procentom ostvarenja

Ekon. klas.	Opis	Plan budžeta za 2022. godinu	Ostvarenje plana za 2022. godinu	% izvršenja
41	Tekući izdaci	657.179,97	517.384,18	78,73
411	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca i zaposlenog	400.099,98	354.366,56	88,57
412	Ostala lična primanja	5.292,00	1.901,20	35,93
413	Rashodi za materijal	26.019,65	20.818,67	80,01
414	Rashodi za usluge	82.713,59	22.485,08	27,18
415	Rashodi za tekuće održavanje	15.844,95	15.811,44	99,79
417	Renta	61.964,00	61.806,80	99,75
419	Ostali izdaci	50.748,00	25.986,30	51,21
431	Transferi ins. pojedinc.	5.996,80	5.940,00	99,05
44	Kapitalni izdaci	8.500,00	8.268,13	98,93
441	Kapitalni izdaci	8.500,00	8.268,13	97,27
46	Otplata dugova	1,00	0,00	0,00
463	Otplata obaveza iz prethodnih godina	1,00	0,00	0,00
	Svega	657.179,97	517.384,18	78,73

12.12. Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca i ostala lična primanja

Tabela 7: Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu ličnih primanja, sa procentom ostvarenja

Ekon. klas.	Ekon. klas.	OPIS	Plan za 2022. godinu	Ostvareno u 2022. godini	Indeks
411		<i>Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca i zaposlenog</i>	400.099,98	354.366,56	88,57
	4111	<i>Neto zarade</i>	280.352,15	266.758,86	95,15
	4112	<i>Porez na zarade</i>	31.616,45	12.227,35	38,67
	4113	<i>Doprinosi na teret zaposlenog</i>	57.735,23	51.175,00	88,64
	4114	<i>Doprinosi na teret poslodavca</i>	24.608,05	22.372,75	90,92
	4115	<i>Opštinski prirez</i>	5.788,10	1.832,60	31,66

Izdaci po osnovu bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca u ostvarenim tekućim izdacima učestvuju sa 69,60%, a u ukupno ostvarenim izdacima budžeta Agencije za 2022. godinu sa 68,49%.

12.13. Ostala lična primanja

Tabela 8: Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu ostalih ličnih primanja

Ekon. klas.	Ekon. klas.	OPIS	Plan za 2022. godinu	Ostvareno u 2022. godini	Indeks
412		<i>Ostala lična primanja</i>	5.292,00	1.901,20	35,93
	4127	<i>Ostale naknade</i>	5.292,00	1.901,20	35,93

Izdaci po osnovu rashoda za ostala lična primanja u ostvarenim tekućim izdacima učestvuju sa 0,37%%, a u ukupno ostvarenim izdacima budžeta Agencije za 2022. godinu sa 0,36%.

12.14. Rashodi za materijal

Tabela 9: Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu rashoda za materijal, sa procentom ostvarenja

Ekon. klas.	Ekon. klas.	OPIS	Plan za 2022. godinu	Ostvareno u 2022. godini	Indeks
413		<i>Rashodi za materijal</i>	26.019,65	20.818,67	80,01
	4131	<i>Administrativni materijal</i>	15.095,00	11.735,68	77,75
	4139	<i>Ostali rashodi za materijal</i>	1.940,00	1.843,47	95,02
	4134	<i>Rashodi za energiju</i>	3.561,45	2.826,65	79,37
	4135	<i>Rashodi za gorivo</i>	5.423,20	4.412,87	81,37

Izdaci po osnovu rashoda za materijal u ostvarenim tekućim izdacima učestvuju sa 4,09%, a u ukupno ostvarenim izdacima budžeta Agencije za 2022. godinu sa 4,02%.

12.15. Rashodi za usluge

Tabela 10: Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu rashoda za usluge, sa procentom ostvarenja

<i>Ekon. klas.</i>	<i>Ekon. klas.</i>	<i>O P I S</i>	<i>Plan za 2022. godinu</i>	<i>Ostvareno u 2022. godini</i>	<i>Indeks</i>
414		Rashodi za usluge	82.713,59	22.485,08	27,18
	4141	Službena putovanja	27.833,54	4.713,27	16,93
	4142	Reprezentacija	1.579,62	1.376,86	87,16
	4143	Komunikacione usluge	11.693,86	9.572,72	81,86
	4146	Advokatske, notarske i pravne usluge	5.962,43	0,00	0,00
	4147	Konsultantske usluge, projekti i studije	28.666,49	2.178,00	7,60
	4148	Usluge stručnog usavršavanja	818,07	196,50	24,02
	4149	Ostale usluge	6.159,58	4.447,73	72,21

Izdaci po osnovu rashoda za usluge u ostvarenim tekućim izdacima učestvuju sa 4,42%, a u ukupno ostvarenim izdacima budžeta Agencije za 2022. godinu sa 4,35%.

12.16. Rashodi za tekuće održavanje

Tabela 11: Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu rashoda za tekuće održavanje, sa procentom ostvarenja

<i>Ekon. klas.</i>	<i>Ekon. klas.</i>	<i>O P I S</i>	<i>Plan za 2022. godinu</i>	<i>Ostvareno u 2022. godini</i>	<i>Indeks</i>
415		Rashodi za tekuće održavanje	15.844,95	15.811,44	99,79
	4152	Tekuće održavanje građev. objek.	12.964,05	12.950,58	99,90
	4153	Tekuće održavanje opreme	2.880,90	2.860,86	99,30

Rashodi po osnovu tekućeg održavanja u ostvarenim tekućim izdacima učestvuju sa 3,11%, a u ukupno ostvarenim izdacima budžeta Agencije za 2022. godinu sa 3,06,%.

12.17. Renta

Tabela 12: Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu rashoda za rentu, sa procentom ostvarenja

Ekon. klas.	Ekon. klas.	O P I S	Plan za 2022. godinu	Ostvareno u 2022. godini	Indeks
417		Renta	61.964,00	61.806,80	99,75
	4171	Zakup objekata	61.964,00	61.806,80	99,75

Izdaci po osnovu rente u ostvarenim tekućim izdacima učestvuju sa 12,14% a u ukupnim izdacima budžeta Agencije za 2022. godinu sa 11,95%.

12.18. Ostali izdaci

Tabela 13: Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu ostalih izdataka sa procentom ostvarenja

Ekon. klas.	Ekon. klas.	O P I S	Plan za 2022. godinu	Ostvareno u 2022. godini	Indeks
419		Ostali izdaci	50.748,00	25.986,30	51,21
	4191	Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	26.351,00	20.888,06	79,27
	4192	Izdaci po osnovu troš. sudskih postupaka	980,00	0,00	0,00
	4193	Izrada i održavanje softvera	18.027,00	1.200,00	6,66
	4194	Osiguranje	3.920,00	2.553,93	65,15
	4196	Komunalne naknade	1.470,00	1.344,31	91,45
	4199	Ostalo	0,00	0,00	0,00

Rashodi po osnovu ostalih izdataka u ostvarenim tekućim izdacima učestvuju sa 5,10%, a u ukupnim izdacima budžeta Agencije za 2022. godinu sa 5,02%.

12.19. Transferi

Tabela 14: Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu transfera za socijalnu zaštitu, sa procentom ostvarenja

Ekon. klas.	Ekon. klas.	O P I S	Plan za 2022. godinu	Ostvareno u 2022. godini	Indeks
431		Transferi instit.pojed. nevl.sk	5.996,80	5.940,00	99,05
	4318	Izdaci za transfere	5.996,80	5.940,00	99,05

Rashodi po osnovu izdataka za transfere institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru u ostvarenom tekućim izdacima učestvuju sa 1,17%, a u ukupno ostvarenim izdacima budžeta Agencije za 2022. godinu učestvuju sa 1,15%.

12.20. Kapitalni izdaci

Tabela 15: Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu kapitalnih izdataka, sa procentom ostvarenja

Ekon. klas.	Ekon. klas.	OPIS	Plan za 2022. godinu	Ostvareno u 2022. godini	Indeks
441		Kapitalni izdaci	8.500,00	8.268,13	97,27
	4415	Izdaci za opremu	8.500,00	8.268,13	97,27

Rashodi po osnovu kapitalnih izdataka u ostvarenim tekućim izdacima učestvuju sa 1,62%, a u ukupno ostvarenim izdacima budžeta Agencije za 2022. godinu učestvuju sa 1,60%.

12.21. Otplata dugova

Tabela 16: Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu otplate obaveza iz prethodnih godina, sa procentom ostvarenja

Ekon. klas.	Ekon. klas.	OPIS	Plan za 2022. godinu	Ostvareno u 2022. godini	Indeks
463		Otplata dugova	1,00	0,00	0,00
	4630	Otplata obaveza iz prethodnih godina	1,00	0,00	0,00

Izdaci po osnovu otplate duga u ostvarenim tekućim izdacima učestvuju sa 0,00%, a u ukupnim izdacima budžeta Agencije za 2022. godinu sa 0,00%.

12.22. Izvještaj o neizmirenim obavezama i drugi izvještaji

U Izvještaju o neizmirenim obavezama, sa stanjem na dan 31.12.2022. godine, Agencija nije imala neizmirenih obaveza po bilo kojem osnovu.

U izvještaju o načinu utroška sredstava iz tekuće budžetske rezerve, stoji da Agencija u 2022. godini nije koristila sredstva iz tekuće budžetske rezerve. Izjavom o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine, stoji da Agencija nije imala utroška sredstava po ovom osnovu.

12.23. Pokretna imovina

Rješenjem direktora br. 06-142/22 od 30.12.2022. godine, formirana je Komisija za popis nepokretne i pokretne imovine sa kojom raspolaže Agencija, sa stanjem na dan 31.12. 2022. godine i shodno tome dostavi Izvještaj o izvršenom popisu i obilježavanju pokretne i nepokretne imovine Agencije za zaštitu konkurenčije, na dan 31.01.2023. godine, sa detaljnim prilozima sa prikazanim finansijskim podacima (nabavna vrijednost, ispravka vrijednosti i sadašnja vrijednost), u skladu sa odredbama Zakona o državnoj imovini („Sl. list CG“, br. 21/09 i 40/11) i Uredbe o izvršenom popisu nepokretne i pokretne imovine, sa stanjem na dan 31.12.2022. godine, sa svim potrebnim prilozima.

12.24. Organizacija i kadrovska osposobljenost

Unutrašnja organizacija i način poslovanja Agencije u 2022. godini definisana je u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije kojim su obrazovane sljedeće organizacione jedinice: Sektor za zaštitu konkurenčije, Sektor za kontrolu državne pomoći i Služba za opšte poslove i finansije.

12.26. Budžetsko poslovanje

Agencija obavlja budžetsko poslovanje u skladu sa Zakonom o budžetu i Uputstvom o radu državnog trezora i drugim relevantnim propisima.

12.27. Interna akta i služba za unutrašnju reviziju

Agencija je u skladu sa Zakonom o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru, dana 18.06.2013. godine pod brojem 01-110/1, usvojila knjigu procedura-Finansijsko upravljanje i kontrola (FCM) i ažurirala zadnji put 29.12.2017. godine.

Registrar rizika je ažuriran 11.02.2020. godine pod brojem 02-127/1. Agencija je takođe potpisala Sporazum o vršenju unutrašnje revizije u Agenciji, Odjeljenju za unutrašnju reviziju resornog Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma.

12.28. Javne nabavke

Shodno, **Planu javnih nabavki** za budžetsku 2022. godinu, planirani iznos javnih nabavki Agencije u 2022. godini za nabavku roba i usluga iznosio je: 41.595,04€. bez PDV-a, PDV iznosi 8.362,16€, što ukupno iznosi 49.957,20€. Prema Izvještaju o dodijeljenim javnim nabavkama u 2022. godini realizovano je: po Izvještaju o zaključenim ugovorima 12.437,58€, a po Izvještaju o jednostavnim nabavkama ispod 5.000,00€ realizovano je: 49.737,67€.

Plan javnih nabavki i Izvještaj o realizaciji Plana javnih nabavki za 2022. godinu uredno su, i u rokovima predviđenim pozitivnim propisima, dostavljeni nadležnim institucijama.

12.29. Sudski sporovi i potencijalne obaveze

Prema izjavi rukovodstva, na dan 31.12.2022. godine, protiv Agencije se ne vodi nijedan sudski ili bilo koji drugi postupak/spor, niti Agencija vodi sudske postupke/sporove protiv trećih lica.

12.30. Godišnji izvještaj internog revizora za 2022.godinu

Godišnji izvještaj internog revizora za 2022. godinu nije radjen od strane nadležnog Ministarstva ekonomskog razvoja, odnosno internog revizora, iz Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma.

U prilogu skenirani ovjereni obrazac broj 3 „Izvještaj o novčanim tokovima III“ iz završnog računa za 2022. godinu.

Organizacioni kod:40911*

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA III

Obrazac 3

Godina	2022
Period	01.01-31.12.
(u €)	

redni broj	NOVČANI TOK-EKONOMSKA KLASIFIKACIJA	Plan	I z v r š e n j e	
			Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4	5
1 PRIMICI				
1.1	Opšti prihodi	657.179,97	531.730,67	517.384,18
1.2	Namjenski prihodi			
1.3	Sopstveni prihodi			
1.4	Donacije			
1.5	Pozajmice i krediti			
I	Ukupno primici (1.1+1.2+1.3+1.4+1.5)	657.179,97	531.730,67	517.384,18
2 IZDACI				
2.1	Tekući izdaci	648.679,97	516.870,02	509.116,05
2.1.1	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	400.099,98	363.575,66	354.366,56
2.1.2	Ostala lična primanja	5.292,00	1.442,11	1.901,20
2.1.3	Rashodi za materijal	26.019,65	20.015,86	20.818,67
2.1.4	Rashodi za usluge	82.713,59	23.091,37	22.485,08
2.1.5	Tekuće održavanje	15.844,95	15.802,97	15.811,44
2.1.6	Kamate	0,00	0,00	0,00
2.1.7	Renta	61.964,00	61.322,80	61.806,80
2.1.8	Subvencije			
2.1.9	Ostali izdaci	50.748,00	28.039,25	25.986,30
2.2	Transferi za socijalnu zaštitu	5.996,80	3.600,00	5.940,00
2.2.1	Prava iz oblasti socijalne zaštite			
2.2.2	Sredstva za tehnološke viškove			
2.2.3	Prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja			
2.2.4	Ostala prava iz oblasti zdravstvene zaštite			
2.2.5	Ostala prava iz oblasti zdravstvenog osiguranja			
Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru				
2.3				
2.4	Kapitalni izdaci	8.500,00	14.840,65	8.268,13
2.5.	Pozajmice i krediti			
2.6.	Otplata dugova	1,00		0,00
2.7.	Rezerve			
II	Ukupno izdaci (2.1 + 2.2 + 2.3 + 2.4 + 2.5 +2.6 +2.7)	657.179,97	531.730,67	517.384,18

U Podgorici, 24.02.2023.god.

Lice odgovorno za
sastavljanje izveštaja

STARJEŠINA
ORGANA
MINSKARSTVA
PODGORICA